

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 223-41
Телефон Друкарні: 228-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошто: П. К. О. Львів 604.000.
Банку Чеського Легіону.
Прага „Діло“.
Рукописи не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з членством): 5.00 зл.
Чвертьрічне: 15.00
Піврічне: 30.00
Річне: 60.00
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у че.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. п.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СЕТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Бо прав-ди - ве тільки всі - ті му-зи - ка йви-но.

Співали УСУСУСИ, коли пили вино зі складів НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ.
Ті самі правдиво-виноградні ВІНА як також інші напитки та всякі святочні
товари купуйте у складах

НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ

Члени дістають від готівкових закупів товарів звороти.

Складайте свої ощадності і всяку часову зайву готівку

В ЦЕНТРОБАНКУ

У ЛЬВОВІ ПРИ ВУЛИЦІ ТРЕТЬОГО МАЯ Ч. 15,
бо це не тільки безпечно і корисно для Вас львівська,
але це рівночасно книжка для нашого господарсько-
кооперативного організму. Центробанк акредитує наші
кооперативні центральні, Українбанки, Повітові Союзи,
Районові Молокарні та весь кооперативний промисл.
на це потрібні мільйони своїх ощадностей.

Легко можна навчитися ощаджувати

при допомозі ПРЕМІЙНОЇ ВПЛАДКОВОЇ КНИЖЕЧКИ
Кооперативного Банку „ДНІСТЕР“ у Львові вул. Русь-
ка Ч. 20, на яку складаючи щомісячно виплатку від 5—
зл. вгору, можна по році одержати крім звичайних
відсотків ще й премію за ощадність 25 до 100 зл., за-
лежно від висоти постійної місячної виплатки.

Поширять комунікацію між Польщею та Литвою.

Як подає італійська преса, еспанська
ка польсько-литовських конференцій у справі
поширення поштової, телефонної, телеграфі-
чної та залізничної комунікації, так щоб вона ста-
ла доступна для всіх; порушає також справу

справи дерева по Німечці. Говорять також, що в
огляду на оживлений рух мабуть прийде до по-
лучення Польщу з Литвою новою залізничною
лінією.

Катальонія в дтята від решти черв. Еспанії.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ЗДОБУЛИ 30 КІЛЬОМЕТРІВ СЕРЕДЗЕМНОМОРСЬКОГО ПОБЕРЕЖЖА.

Національні війська здобули Винаро, Бен-
карлю, Альканар і Улладекону; вони опанували
30 кільометрів середземноморського побереж-
жя. Червоні в перелазу відступають до Ката-
льонії.

Щоб спинити національний наступ, зосере-
джено позаяки червоні сили на відтинку Торте-
ри, але національні війська можуть заатакувати
їхне ліве крило зовні моря.

Минулої ночі в год. 1. ген. Франко заявив
перед мікрофоном у Саламанці:

„Ми дійшли до Середземного Моря,
відтиснувши Каталонію від Валенсиї“.

Серед національних військ ця вістка викли-
кала великий ентузіазм. Також населення ново-
здобутих просторів радісно вітало національні
частини.

ЧЕРВОНА АРМІЯ НЕБОЕЗДАТНА.

Як подає італійська преса, еспанська

червона армія має тепер 300.000 воїнів, але
лише на 50.000 з них, розвинених по довгому
на 150 км. фронті, можна ще рахувати.

На вістку про те, що нац. війська дійшли
до моря, населення більших міст, що є під вла-
дою червоного уряду, уладило вуличні демон-
страції, домагаючися покінчення війни. Зробі-
зовані в Тарагоні воїни не хотіли відійти до
Барселони, бо дальша боротьба безглузда.

Президент Азії виїхав з родиною до
Гібральтару.

„БРИГАДА ПРИЯТЕЛІВ ССР“ ЗЛОЖЕНА ЗІ
ЗЛОЧИНЦІВ.

Барселонський уряд формує добровольчі
бригади, зложені зі злочинців, випущених на
волю. Вони зовуться: Бригади приятелів ССР,
приятелів Мексику, Стаханівців, Тельмана, Па-
сіонарії і т. п. Головні касарні в Барселоні по-
називали іменами Леніна, Маркса і Бухаріна.

Жидівська змова на Мадярщині.

У Мадярщині арештовано коло 100 осіб,
які намагались організувати бойкот проти дер-
жави у відповідь на протижидівський закон; вони
такликували жидів бойкотувати нежидівські ка-
зарні, ресторани, кіна й театри та нічого не
купувати у християнських крамницях. Арешто-
вані — здебільша купці й торговельні урядовці.
10-ох з них затримали в арештах, решту після
берсерудування випустили на волю.

РЕВІЗІОНІСТИЧНА МАНІФЕСТАЦІЯ

24. п. м. відбудеться в Будапешті велика
маніфестація за революцію триєнічного миру.
Візьмуть у ній участь представники всіх ор-
ганізацій.

При зміні адреси просимо
подавати й стару адресу

ОБИМАЄ СВОЇМ ЗАСЯГОМ
цілий край

ФІЛІАРОМ
ТВОГО
ДОБРОБУТУ

РАЙСТАРША УСТАНОВА
ОШАДНОСТЕРА
В КРАЮ
30 МЕДИКАТИВНИХ ДІЛ

Інж. Юрій Пясецький

державно уповажненний інженер будови

Львів, Мучна 46, тел. 270-27.

виконує усі праці з обсягу:

і житлової архітектури.

будівництва та промислової

Чому відійшов воє- вода Юзевський?

Львів, 16 квітня 1938.

Повторимо нашу примітку до вчорашньої
вістки про відхід із Волині воєводи Юзевсь-
кого: вважаємо це відкликання і переселення по-
літичною подією, яка вимагає окремих хвилят
уваги. Не є це теж така проста справа, як її у-
являє собі „Слово Народове“ і кожний перес-
ний польський ендек, в якого організм змис-
лює кожну справу примітивізувати та упрости-
ти згідно з німецькою пословицею: „бажати
батьком погляду“. Уже вчора звернули на у-
вагу „Слову Народовому“, що колиб дійсно
Юзевський був таким палким українським на-
ціоналістом, що його буцим то „викликавав з нічого“, то
навіть покровителем „українського націона-
лізму“, що його буцим то „викликавав з нічого“, то
радістю „всього польського громадянства“ і
приводу його відходу відповів би скільки
всього громадянства українського: тисне-
того смутку нема ані сліду. Чим тепе поклада-
ють, що в 1922 році блязок національних мис-
лителей („16-ка“) здобув на Волині 100% посоло-
мандатів, коли п. Юзевського там ще не було,
і хто з польків чи з українців був тоді
п. Петра Певного, що його п. Юзевський
дійсно „відбудув з нічого“, — українським
націоналістом? Ні, рішуче політика п. Ю-
зевського на Волині не можна окресляти корон-
ним і вигідною для ендеків фразою, що він
тримував українство та шкодив польським
Минулорічний судовий процес між двома
тижневиком „Волинь“, що боронив стави-
ти п. Юзевського, і тамошньою експлуатуючою
польської партії виказав проречистю, що ма-
вляні заслуги поклав п. Юзевський саме на
сього націоналізму, того націоналізму, що
збільшування польського національного
посідання коштом автохтонного україн-
ського населення та його надбань утворює згра-
ним інтересом: на тому процесі цифри, фак-
ти і фактами доказано, як на німців змис-
лює кожну справу примітивізувати та упрости-
ти згідно з німецькою пословицею: „бажати
батьком погляду“.

ПАЛЬТА

оригінальні
англійські

продас ФАБРИКА ОДЯГІВ

Рот і Рудерфер

Львів, Легіонів 31 А
(над кіном Пальс)

Оригінальні англійські матеріали

На убрання також на жіночі плащі й костюми на складі у фірмі:

С. ЕРЛІХ

Львів, ул. Ягайлонська 20.

Тел. 213-90

часів п. Юзевського українське зорганізоване суцільне й господарське життя на Волині та як розривалося те саме життя — польське. Коли ж сидиш всупереч отим фактам — залишились при старому своєму підході до особи п. Юзевського та його політики, то це їх привичка і прикметна риса: не перевірювати своїх поглядів навіть тоді, коли весь світ бачить і знає, що вони помилкові, і стояти на анахронічних позиціях думки.

П. Генрих Юзевський створив на Волині цілу політичну систему, яка переходить нині до історії під його іменем. Ця система полягала на тому, що він створював фікції, опирався на них і надзвичайно зручно ними орудував. Це не була фікція українства, як йому закидують його польські противники — це була фікція проурядового, йому, п. Юзевському, відданого та прихильного українського національного руху. Одночасно п. Юзевський ліквідував існуючі зорганізовані прояви українства, оберті на природних підставах, прийнятих від часів українського національного відродження і в Галичині і на Наддніпрянщині, куди перед руським миром зараховувались і волинські землі. Ще у Варшаві, як директор канцелярії у президії ради міністрів, п. Юзевський оснував „Українську Ниву“, якої редактором став тодішній адміністратор російської „За Свободу“, колишній співробітник київського „Відродження“ П. Певний. Ставши волинським воеводою, п. Юзевський переніс той часопис до Луцька.

Колиб ті величезні суми, які за ті всі роки пішли на „Українську Ниву“, видавану на гарному сатинованому папері великого формату „Відомості Літератик“, з розкішними клішами, ніби були на „Просвіту“, на українську культуру на Волині, на оснування рільничої школи, на українську національну господарку, то польська держава дістала б у руки могутній зброї приєднувати собі населення, свідоме того, що воно знаходить справді зрозуміння для своїх культурно-господарських інтересів. Замість такого природного шляху до мас, на якому він напевне найшов би спільну мову з представниками волинського громадянства, п. Юзевський вибрав шлях інший: він творив українську політичну верхівку, яку приєднував собі персональними концесіями. Застерегаємось виразно, що не кажемо цього під адресою всіх тих осіб, які найшлись у тому гурті, але це не перетить фактові, що це саме було суттю системи, що її створив п. Юзевський. Він творив „своїх“ українців, будучи безоглядним супроти всіх, що не хотіли стати „яго“. Ту саму мету він стосував супроти українських установ та організацій, виключно з політичними партіями: розвивав „Просвіту“ і творив „Рідні Хати“, закривав кооперативи, основані раніш уже та приналежні до РСУК, і творив нову кооперативну мережу на новій схемі п. Й. Володимирського. Тільки з українськими школами нічого не вийшло, себто — як закрили їх, так і не відкрити потім ні одної української народної школи (в офіційній статистиці довгий час фігурували мітичні 4 українські нар. школи, про які ніхто не мав, де вони). Ясна річ, що така метода не означала викреслювання з імені самого українства, як такого: українство залишалося, але хмично очищуване з питоного собі характеру окремої особовості, українство на Волині в концепції п. Юзевського було позбавлене характеру національно-політичного чинника. Зате тим яскравіше п. Юзевський підкреслював зовнішньо-декоративну сторінку тих українських установ та організацій і всього свого відношення до українства: завжди бував на всяких українських святах та урочистостях, по українськи промовляв (говорив переважно українською мовою, виховавшись на Наддніпрянській Україні та будучи там за часів УНР навіть віцеміністром внутрішніх справ), радо показувався в українських товариствах.

Саме це і дратувало його польських земляків. Їхнє розуміння було правильне і логічне: вони ж знали, що за тією „Українською Нивою“ нема українських мас, що т. зв. група „Української Ниви“ — це штучно створена фікція, потрібна воевідському адміністраторо-

ві для чисто політичної гри, — і вони обурювались, навіть таке робити, чому не вдовольнитись ліквідацією того українського, що було, не покликуючи на його місце нічого нового. Коли, мовляв, і воевода не признає українського змісту, то навіть творити форми, навіть банитись у декорації? Знову ж українське громадянство не могло помириться з самою метою цього політичного регіоналізму, який ділить на кусні одну українську проблему та одне український національний моноліт на суцільний географічний територію, по середині якої здвигається китайський мур. Не можна було погодитись з системою, яка у практичній виконці на наслідування заповіді „пускати русина на русина“, дарма, що авторами її були саме ті австрійські правителі, які посіли в Галичині своїми методами таке зло, що від нього треба було Волинь відмежувати непролазним муром. Очевидно, що цей мур і та зовнішня волинська окремішність — це теж фікція, життя сильніше над нею і всупереч усім розпорядкам і заборонам та деяким ефективним епізодам (як нпр. жалюгідна полеміка галицьких і волинських посів, членів того самого народу, на терені союму, де всі неукраїнці мали відоміше, гідне богів) — різниці між Волинню і Галичиною не поглиблювались, а вирівнювались, обидві частини народу шораз краще себе розуміли й розуміють.

Таким робом політика воеводи Юзевського змобілізувала проти нього і польське і українське громадянство. Чому ж п. Юзевський аж так довго втримався на своєму місці? Саме тому. Воно може звучить парадоксально, але правдиво: у Варшаві ще нині можна стрінути в думкою, що на національному відтинку „жовтої політики“ не можна задовольнити обох сторін, коли ж обидві сторони невдоволені,

РИЧАЛТОВІ Д Е Ш Е В І
ЛІНУВАННЯ ВІД 1. ТРАВНЯ

Зол. 155.—

Інформації:

ІВОНІЧ-ЖИВЕЦЬ 29-45

то це ніби доказ, що політика йде „здоровою серединою“, яка завжди не вдовольняє „екстремістів“. Є теж ноторійною правдою, що при кожній загальній політичній „декомпозиції“ надовше втримується той, хто має власну концепцію, власну лінію і послідовно, не зважаючи на ніщо й нікого, її тримається. Так є на Шлезьку з п. Гражинським, так само було на Волині з п. Юзевським.

Чому тепер п. Юзевський відійшов — то безпосередні причини стануть відомі мабуть щойно згодом. Але на тлі розвитку подій на Волині його відхід логічний: польський націоналізм прийняв там уже такі яскраві форми, що в ніякому разі не може погодитись з офіційними зберіганням форм українства, хочби й найбільш фіктивних. З другого боку динаміка українського національного руху не може вже ніяк виїститись у тих зовнішніх декоративних формах.

Який курс настане тепер на Волині — не знаємо, але ми далекі від усяких надій на покращання відносин. Маємо аражіння, що державна національна політика довго ще йтиме манівцями фікцій, заки зуміє відріжнювати правду від фікції та заки у фікціях розчарується. Був час, коли політична система п. Юзевського творила немов „табу“, якого не вільно було рухати. Сьогодні настав уже час, коли можна про неї свідомо казати і спокійно її аналізувати. Дай Боже, щоб із якимось практичним кісном.

ік.

ПАНИ

ПЕРЕД КУПНОМ ПЛАЩА, КОСТЮМУ, БЛЮЗКИ І Т. П. ВСТУПІТЬ НАЙПЕРЕДШЕ ДО ВІДОМОЇ ФІРМИ та перекажіться про товар, моделі і ціни.

Українська обслуга.

„МАРГОТ“

Львів, КОПЕРНИКА 3

КОСТЮМИ ВІД 55.—, ПЛАЩІ ВІД 35.— ЗЛ.

У найближчому тижні піchnуться французько-італійські переговори.

Як припускають у париських дипломатичних колах, вже в найближчому часі піchnуться в Римі франко-італійські переговори, які обіймуть усі питання, що торкаються обох держав, м. ін. справу Середземного Моря. Французький уряд поручить цю справу мабуть міністрові Піетрі та замінує його після того як переговори дадуть конкретні висліди, амбасадором у Римі.

МІНІСТР ГОР ЛЕТИТЬ НА МАЛЬТУ.

Бритійський міністр війни Гор причаляв у п'ятницю на летунському майдані в Неаполі; попитали його представники місцевої влади. В суботу вчором виїде мін. Гор до Катанії, відтіля на Мальту.

АНГЛЬО-ІТАЛІЙСЬКИЙ ДОГОВІР УЖЕ ПІДПИСАНИЙ.

В п'ятницю в 18. годині підписано в Римі англо-італійський договір.

В імені Італії підписав договір міністр Чіано, в імені Англії — амбасадор лорд Перт. Єгипетський посол у Римі також зложив свій підпис на тому документі, бо він згадує про сусідські взаємини між Італією та Єгиптом.

Англо-італійський договір увійде в життя шойно тоді, коли В. Британія визнає завоювання Абіссинії та коли Італія відхилить свої війська з Іспанії. Обі сторони обіцяють пошанувати взаємні життєві інтереси на Серед. Морі, потверджують вільний переїзд Суецьким каналом під час миру й війни; Італія складає заяву, що не має ніяких заборочних планів щодо Іспанії, а зокрема щодо Валлеарів і іспанських колоній.

ДАФ КУПЕР У ПАРИЖІ.

Перший лорд британської адміралії приїхав неофіційно до Парижа та переїзв довшу розмову з французьким міністром мореплавства Кампенші.

ВЛАСНОГО
ВИРОБУ**КОВДРИ — МАТЕРАЦІ — ПОДУШКИ**

ГОТОВІ І НА ЗАМОВЛЕННЯ

простирада — пошенки — біля — подотина — ручники — обрус — халки — френки — португалець

А. Петрушевський

Для П. Т. Духовних і Учителів на місячні сплати.

5-10

Львів, ГАЛИЦЬКА 20.

(давніше коральницька)

Ціниики надруко

Розлом у французькій соц. партії.

У найближчому часі дійде до розлому у французькій соціалістичній партії на тлі непорозуміння між партійним проводом Маріо Півером, лідером силної партійної фракції, що її закидують троцькізм.

Від деякого часу, зокрема підчас недавніх

страйків Півер не шанував партійної дисципліни, тому провід партії розламав партійну організацію на Париж, де Півер має поважну більшість. Прихильники Півера окупували партійний локаль та погрожують, що не уступлять, доки партійний комітет не вирішить спору.

У Римі арештували чеського кат. журналіста.

Влада безпеки папської держави розіслала гонимі листи за ватиканським кореспондентом католицьких „Людських Вістей“ Людвіком Рубінштайном. Він утік на італійську територію, де його арештувала італійська поліція.

НІМЕЦЬКІ УЧИТЕЛІ ПРИСТУПИЛИ ДО СУДЕТСЬКО-НІМЕЦЬКОЇ ПАРТІЇ.

Німецькі учителі в Чехословаччині рішили за зборів у Ліберці приступити до партії Генляйна.

Панчохи гарантовані рукавички, білі, чорні, жовті, сині, поручає по най-
дешевших цінах фірма

„РОЗКВІТ“

Львів,
Руська 8.

Кооперация у 70-ліття „Просвіти“

Резізіонний Союз Українських Кооперативів, Союз Кооперативних Союзів „Центросоюз“, Краєвий Союз Кредитовий „Центробанк“, Краєвий Союз Споживчий „Народня Торговля“, Краєвий Молочарський Союз „Маслосоюз“ стверджують отрим, спираючись на одиниці постави цілого кооперативного світу, що в ювілейному році „Просвіти“ і вся кооперация відзначає цей ювілей своєї Матері з цим же використанням моральних і матеріальних та організаційних сил.

Поглиблення освітньо-виховної праці вважає кооперация за найбільш певну потребу сьогоднішнього часу, а закріплення співпраці цих двох напрямків нашого національно-суспільного життя твердим наказом для всіх українців, що зрозуміли обов'язки, які накладає на них наше життя.

Рік ювілею „Просвіти“ мусить наші культурно-виховні задуми зреалізувати.

Львів, дня 14. квітня 1938. р.

Луцький О., Філіпович І., Капуста М., Шепарович Ю., Творило М., Мартюк І., д-р Левицький К., Кузик С., Павликовський Ю., Лазорко М., Палій А., Мудрик А.

Практичні пантофелки
в чорного і бронзового барв

Бронзові і чорні
в жовтою класною

3 чорної гемзи
весняний модель

Дитячі пантофелки
рекламні
в 23-26 6.50 — 27-30 8.90
в 31-35 9.90

Для дівчат і хлопців
панчеревики бронз. і чорні,
ціна рекламна
в 30-33 жов. 9.90
в 34-36 жов. 11.90

Півчеревики рекламні
бронзові і чорні

Панчохи з природного шовку
в 4.90 і 3.90

Мужеські скарпетки
в десені, макно з шовку 1.
При закупі 3-ох пар жов. 2.70

Крім цього маємо на складі сотні найновіших моделей від найкращих до найкращих і до найкращих гатунків.

Del-Ha

Крім цього маємо на складі сотні найновіших моделей від найкращих до найкращих і до найкращих гатунків.

Д станете у всіх філіях.

Реймонт стане і нашим бардом.

РЕПОРТАЖ (III).

З ЦИКЛУ: „НАЗУСТРІЧ ВОЛИНСЬКІЙ ВЕСНІ.“

Красностав — Замость,
в початках квітня 1938.

„Передовою амплітудою дуже легко, доко-
нати їх у той спаді, і за кілька років анти-
христ Ходя, як повинен антихрист. Мого
аналітичне і висловлення без голосу, тому й легко
перехарактеризувати усе на „разомний“
стиль.“

„Далі висловлювати, а отим скупак у та-
кій „машині“, що будуть червоноці, як обдрані
і шкіри; обдрані на вулицях говорять по-
польськи, знімають усе, що ще пригадує „тип-
ний світ“, останки постели попереробності на
терми, віддають трохи брошур з науковими
показаннями, що у Ходя, як стеміла ні одна
показання нота, і навіть оми пошарити, що це
місто було і є частю московське. А коли тра-
пляться ще й жидівські погроми і відома грубо-
„жидівськ“ в жидівстві, то і тим буде ново
відрадітися під Гостів чи Бердичів? Ходя
тилім станом пошарити охороши, введеної вже
на постійно.“

— Та шов ім приїде з такої маскарди?

— Державі нічого, але тим, які не роблять
се, бо одири, атаки і нагороди. З відно-
вуде зривання жовіс сорочковий робота, обо-
рою чого і творення. Адаж тут іде тільки
про будівлі омики для відрадітися і засудити.

— Отже думаєте, що Ходя, як від-
лучать?

— Я щодо того зовсім певний. За багато
годин бачить у цьому свій власний інтерес.
Греба здобути Ходя, як і кинути й на пошлу
заводи голодом на жидів посади містохви.
А що як не заплатити українській чи поль-
ській хліб, що заплатити заведи култури
цього краю, що заплатити за всі моря сілі
і нові привади платити на містохви, щоб не все
Ходя, як усе тид, для яких єдиний Бог —
„хліб“, а Ходя, суцільно омики — жидів
мисли! Ім буде жидів добре, тільки і сито“.
(Владислав Ст. Реймонт: „З земі Хелмської,
жидів і польські, 1911).

Такого довгого мотта, ви, давно хіба, не
зустрічали? За хвилину висипо з вибаченням,
тому саме зачитував і стільки з призабутого,
тужого твору. Але тимчасом — щоб не забу-
ти — апелюю до всіх українських краєвців і
тих, що на чужині виданців і накладень: висо-
коповажани, панове і хвалюні установи! Коли
зачете у 1938. р. видати твір, що відавимо і
вірні знайомав би правдиву історію нашої
блудщини на деяких частинках української

світної території, перевидайте забутий і за-
хований по шафах антикварень твір великого
поляка й письменника! Перепечатайте Реймон-
тові враження з холмської землі дослівно і
дайте лише надрук: „Року Божого 1938 — іс-
торія повторюється“. Згорі Вп. панів і Хв. у-
станови смію запевнити, що твір цей буде ма-
ли знаменитий збут.

А тепер — я винен читачеві виспелення у
справі мотта. Як вам уже відомо, я виїхав на
Холмщину пригланутися збілизька акції, якою
чваняться сусіди, мовляв, „ентузіастичному
поворотові схизматиків до латинського косте-
ла“. Оце — як колись Реймонт, як вільно себе
рівняти з великим письменником — подоро-
жую болотистими дорогами того краю і об-
сервуючи докладно все, що можна голим оком
доглядати, реєструю факти.

Перед годиною я приїхав у Красностав —
півгове місто на шляху Люблин—Львів і ви-
чкую автобуса до Замостя (там буде ввечір
велике антиукраїнське віче). Відвідую — ко-
ристуючись нагодою — всі місцеві „особли-
вості“ (найкращі на Холмщині цукорні ви-
роби!) і на одному з темних рогів купую у зна-
веного жидка-антикваря (хоч неділя, сторо-
жить під крамницею) Реймонтаву книжку, бо
„свою“ (репортажі Мацкевича) забув у купе
вагону. Жаль мені тої актуальної і смілої, а
передовсім об'єктивної публікації, але ж бо й
Реймонт по 26 роках ще не постарівся, але
приковує увагу читача не менше, як події, що
проходять тут довкола.

НАД КРАСНОСТАВОМ НІЧ.

Сідаю врешті в автобус. Сиджу поміж
пльотами жидів і грюма жидівками. Крім того
де з нами „народовий“ польський ксьондз
(знаю по червоних нашивках на реверенді)
і трохи поліцаїв. Шофер засвічує прожектори
і автобус лишає за собою Красностав — ко-
лись одно із славніших наших міст, а нині по-
вноче тихе містечко чуже і жидівське, боло-
тисте, жовте, жовте, і темне.

Жиди починають зтиха шварготати, але
всі поводяться стримано й замкнуто ченьо, ци-
вілізовано ченьо. Можна відразу сказати, що
тут були спроби погромів...

Видино вже з Красноставу. Що в тім
місті колись діялося?

Почекайте... а минулоріч, а властиво ті
зверед двох років робітничі кроваві демон-
страції не тут? Тут. А як було колись, давні-
ше? „За мійстапше з усіх церковних братств

на Холмщині треба признати братство шва-
рівське або красноставське. 1550. року король
Сігізмундус II. Августус заминая з красно-
ставським міщанством грецького обряду по-
длостями в цей спосіб, що за дім українсь-
кого пан-отця, церкву св. Тройці і це-
рковну лічницю з городами на передмі-
вдавав їм свою королівську садибу в середі
міста на призначення для шкіл, хати пан-отця
і дім для вбогих віри руської.

Р. Б. 1589 переживав Красностав велике
свято: гостював у ньому на спеціальній виїз-
ній сам царгородський „патріарх Ієремі“, —
так говорять пожовклі сторінки споминів Іє-
ремі... А далі, ще далі?

„У Красноставі, де у 1633 р. корольський
місари короля Володислава IV. перетави про-
славним — руським міщанам св. Тройці цер-
ву, красноставський староста загорує її сади-
бу. Нова спроба нашого міщанства відрадіти
церкву закінчилася тим, що деякі міщани про-
неволені були місцевим судом віддати. Деякі
деяких билі біля ганебного стовпа, ще інші
відрубали руки, а решта мусіла покинути гро-
ду віру“. Сімнадцяте століття було гробом
того живого елемента в тому місті. Вже у 1843
відбувається тут латинський синод, а з 1848
ст. діляють вже у Красноставі єзуїтські ви-
селинарі і „жидівські“. Тільки назва, жидівська
знак власності залишилася по Красноставі.

Шофер трубить на неслухняних жидів,
над Красноставом темна, непрогляда і темна
ніч.

ВЕСНЯНІ

убрання і плащі

поручає шапіра вул. Личацька 4.

„ПРЕЧ З КУДЛАТИМИ ПОПАМИ“

Вискакую з авто у Замості і бачу сирі-
оголошених. На стовпі червоні афіши. Значно
текст? Ніяково, довкола люди жидів і „де-
ци“ — ще чого-доброго побють.

А піше на отих „афішах“ (дружимо, а
клад 300 штук, у друкарні Повіт. Виділи в
таке: „Взиваю фінштів на зібрання про-
ційне пшечівко русіном на землях польських
нововудства любельського“. Мій Боже, як та
далі, кожна громада матиме неадекватний
денту на полудні-східних землях!

Збори почалися в великій „театральній“
ді місцевого кіна. Сала — повна, публіка —
шана: місцеві (очевидно не походження)
урядом) дигнітарії й голода, члени місце-
товариства і шкільна молодь. Настірляв
Коли займаю місце, чую за собою: „За які
не владзо, кишечей?“

— Преч з кудлатими попами, тільки
ци. остро і чужою жидів біло саксоні!

Субота 14 травня 1938

ВЕЛИКІ ВЕСНЯНІ ВЕЧЕРНИЦІ

в саях Касина Почтовців, вул. Японська 9.

ЛЕКТУРА.

Перегадаю із нудьги Реймонтову книжку. На сторінці 79 пише: „Проходив я не мало! (оповідає Реймонтів у 1911 р. візник Іван). Був із „богомольцями“ в Почаєві і у Лаврі Київській, в Лісії, і в Радоміні, всюди, де мені наказали. Літаня з охотою, бо обжиратися по манастирах можна було за дурно і горілки, скільки лише християнська душа витримала. Та вже тепер змудріли, вже грошей не дають, то й очевидно богомольців з наших сторін щораз менше.

— То ви (Іване) православні?

— Та чейже кожному дорогі власні кости. Надивився ж я на касування унії, що аж до судного дня буде мені досить. Чейже і моє село не

давалося і брало нагами, так і я брав свою частину і разом з іншими пішов до в'язниці. Сидів я зо три місяці. Спочатку було непогано: їсти давали, було тепло і ніякої роботи. Я говорив: ні і ні! Пересадили окремо і дали фунт хліба на день. Витримав. Але вкінці давай мене кормити кашою зі старим салом. В пеклі видержав би, але тій каші не дав ради. За тиждень пристав я на все. На старе сало зловив собі душу...

— А опісля проглянув я усе наскрізь і тепер знаю, що одні і другі таксамо чорта варті! — Кожний тягне хлопа на свою сторону, бо кожний лише з хлопа живе. Може неправда?

— Щоб їм так не довелось як тим бабам, що сварилися за собаку і давай собі її виривати, аж обридла собаці ця забава з її шкурою... і покусала обі баби!...

Салю залящала від оплесків. На естраді перед екраном появилася перший промовець. Я замкнув книжку і усвідомив собі, де я: сиджу на проти-православно-українських зборах у Замостві, славному місті найсправедливішого польського канцлера, де колись стояв Хмельницький і де тепер м. ін. українських і польських хлопів судять за... комунізм

Р. Гучв.

Весняні матеріали

Лязар Райзер

Спеціальність: вироби „А л м о р“

оригінальні англізські і бельські на одяги жіночі і мужські

Львів, ул. Шпитальна 1.
Дім товарний.

Гуртові Ціни.

Високогромадянський поступок.

До успіхів праці в якійсь діяльній причині-тєсь не тільки добра воля і вклад знання, часу і енергії прихильників даного діла, але й ко-чєнна дисципліна чи то в окремих громадян чи в установах. Це похвальна річ, коли установа тильнує справи, до якої вона покликана. Але жовз мусить теж оглядатись на інші установи, класифікуючи їх розумно й об'єктивно, відпо-відно до їхнього діяння, національного значіння та їхніх матеріальних потреб. Цього ви-мислює національна дисципліна. Тому мусимо вважати високо патріотичним поступок Т-ва „Український Фонд Воєнних Вділ і Сиріт“, що зрєкло-сь дозволу на збірку в користь „Рідної Шко-ли“, бо ця збірка припадала дивним дивом на той сам час, на який дістала дозвіл Рідна Школа, себто на 23—27. квітня ц. р.

В цій справі дістала Рідна Школа таке писмо:

До Хваленої Головної Управи Рідної Школи у Львові.

Вовідські уряди у Львові й Тернополі прихилили-сь до наших прохань у справі дозволу на збірку і рескриптом в 29. III. ц. р. дозволили нашому Товариству перевести прикладку збірки жертв на забезпе-чення вояків адв та сиріт по політичних членах Укра-їнської Галицької Армії в дні від 23. до 27. квітня ц. р. Рескрипт доручено нам 5. квітня ц. р. і дирек-ції нашого Т-ва розіслала негайно повітовим ор-ганізаціям у краю дружи, потрібні до переведення цієї збірки.

Нібию згора довідалися ми, що в тому самому часі, з якому наше Т-во мало переводити збірку, буде переводити збірку Хваленої Головної Управи на підлі Рідної Школи. Це нас дуже радує, бо остільки, що дотепер

вовідські уряди давали дозволу на збірку тільки одному товариству і ми були переконані, що в часі Великодних Свят ніхто більше збірки переводити не буде. По одержанні вістки про те, що в часі Великод-них Свят буде переведена збірка на Рідну Школу, Управа нашого Товариства внесла до вовідських урядів резолюцію в призначеному їм дозволу на збір-ку і не оглядаючись на понесені вже витрати у з'ясову в приготуванні до збірки, повідомити ми наших повітових організаторів про наше рішення.

Управа нашого Товариства, приймаючи рішення про резолюцію зі збірки, мала на увазі те, що Т-во Рідна Школа з огляду на свої високі цілі й завдання мусить мати пріоритетно перед іншими, хочби й по-добними товариствами, бо потреби Рідної Школи му-суть бути перед усяма іншими на першому місці. Щоб не перешкодити Хваленої Управі у переведенні збірки, Управа нашого Товариства збірки в часі Вели-кодних Свят переводити не буде.

Подаючи це до записаного відомо, бажано Хвалє-ній Управі найкращих успіхів у збірці і дальшій праці.

Остаємо з щирою повагою
ТОВАРИСТВО „УКРАЇНСЬКИЙ ФОНД ВОЄННИХ
ВІДВІДЦІВ І СІРИТ“. — ЛЬВІВ, ПОТОЦЬКОГО 48.
О. Д-р Глинка, голова. Осип Стецур, секретар.

Це громадянське становище Т-ва „У. Ф. В. В. і С.“ повинно спонукати кожного українця та українку взяти видатну участь у збірці дару „на писанку“ Рідній Школі з нагоди Великодня у дні 23—27. квітня ц. р. Очевидно не сумні-ваємось, що українське громадянство не забуде цього наскрізь громадянського кроку Т-ва „У. Ф. В. В. і С.“ і підтримає його як слід, коли воно в іншому часі звернеться з покликом допомоги для українських вділ і сиріт.

Процес переміни у високому шкільництві Східної України.

(Кореспонденція з Берліна).

Під таким наголовком виголосила п. Осип-ина Бурггард, буваша доцентка Інституту Бу-дівництва в Києві, під кінець лютого ц. р. ви-клад іменською мовою в Українським Науко-вим Інституті у Берліні.

Прелегентка, як наочний свідок совітської дійсності у Східній Україні, зясувала жалюгід-ний стан українського високого шкільництва. Шлякування агентами ГПУ українського профе-сорського персоналу, безконечна зміна про-грам навчання по все новим рецептам з Мос-кви, недостача відповідного приміщення і ма-теріяльного Інститутів з домішки до домішки, брак наукової літератури — такий у головних нарі-зках зміст викладу.

Перед „небезпечною“ українського націона-льного серед молоді, головню освіченої, боро-нись кошуна в цей спосіб, що насилає до ви-сших шкіл лише „певний елемент“, себто всі-тільки слухачів партійних ступайків, які під

інтелектуальним оглядом є тупоумні й обмеже-ні. Процент життів та мислів між професора-ми та студентами перевищає далеко відсоток автохтонів-українців. Студенти живуть зі сти-пендій. Стипендії низькі й мешканці обста-вини погані, тому студенти живуть незалежно.

В широкій дискусії падали численні запити українців, як теж і прихильних німців. Цих за-пити було так багато і вони були такі різнород-ні, що прелегентка не була в силі дати повних відповідей. Прелегентка проживала весь час лиш у Києві і була тісно зв'язана фаховою на-уковою працею. Тому на нашу думку не могла з'ясувати собі ясного погляду на цілість укра-їнського життя. Мабуть з цієї причини перева-жали в її викладі трохи за чорні картини. Та-кий полудневий темпераментний нарід, як у-країнський, не дасть хіба зіпхати себе до пи-сального знаряддя! Прийняв нагородили преле-гентку гучними оплесками.

Закарпаття.

НОВА ПЕРЕМОГА УКРАЇНЦІВ У ШКОЛІ.

Заведення московських шкільних книжок у народних школах на Закарпатті викликало го-стру боротьбу за рідне слово та за фонетичний правопис. Закарпатські українці зрозуміли, що не досить протестувати та домагатися змін від влади, але треба повести пильну акцію між гро-мадянством в тому напрямі, щоб виказати йому величезну різницю між нашою мовою та мос-ковською, між нашим і московським правопи-сом. Щоб мати змогу вести цю акцію як слід, учитель Ф. Агія видав книжку під назвою „Жива мова“. Це граматики української мови з фонетичним правописом.

Чехословацьке міністерство шкільництва й народної освіти окремим розпорядком затвер-дило цю книжку для шкільного вжитку на Закар-патті. Цей розпорядок — це безумовний і пев-ний доказ перемоги українців. Від тепер вже не буде спору, чи можна вживати фонетики у шко-лах, ніхто не поведе дисциплінарки проти вчи-теля за цей правопис. Тому треба сподіватися, що кожний учитель-народовець перейде на фо-нетику, бо це влєкшить навчання та забезпечить кращий успіх в науці.

Найкращі вудження у крамниці

„Центросоюзу“

НОВІВІСЬКА	175
ЗІБЛИКЕВИЧА	2
ЗАМАРСТІНІВСЬКА	36
КЕНТШИНСЬКОГО	21
ЛИЧАКІВ	150
НА БАЙНАХ	8
РИНОК	2

ШКІЛЬНІ СТРАЙКИ.

У Підгороді, коло Мухачева, після третього голосування завели граматику Сабова та інші, не українською мовою написані, шкільні книжки. Але батьки не заспокоїлися й далі ходили, пи-тали і просили перевести нове голосування або відхилити частину дітей та дати їм окрему українську школу. До якогось часу чекали, а 31-го березня ц. р. зійшлися і вирішили, що від 4-го квітня не пустять своїх дітей до школи. І справді від 4-го квітня більше ніж половина ді-тей не ходить до школи.

Такий самий шкільний страйк зачався і в селі Дранцях від 8-го квітня ц. р.

БІЛЛЯ ЖІНОЧЕ І МУЖЕСЬКЕ Оляньчук і Піхль

Львів, пл. Напитульна 4. з
ПАНЧОХИ, РУНАВИЧКИ, КРАВАТКИ,
ШЛЯФРОНИ, БЛЮЗНИ І БОНЖУРНИ.

УКРАЇНЦІ ПЕРЕД СУДОМ ЗА ДЕМОНСТРА-ЦІЮ В ТЕАТРІ.

У Великій Березній була 9-го січня ц. р. у-країнська демонстрація проти „Карпатурського Театру“. Причиною цієї демонстрації було те, що представники тамошніх культурних органі-зацій договорилися вже наперед з представни-ками театру, що театр дасть 8-го січня руську

Жандармерія заскаржила до суду за участь і провід у демонстрації: Василя Івановича, студ. прав, Івана Рогача, богослова, Петра Лацанича, Емануїла Смеречанського, Єлисавету Смеречанську й Василя Лацанича — учителів, Андрія Лацанича, Юрія Лацанича, Андрія Івановича, Михайла Рогача, Михайла Лацанича та Івана Лацанича — господарів із Веанкого Березного. Але суд звільнив від вини і кари усіх обвинувачених, яких боронили д-р Михайло Брашайко й д-р В. Одинський з Ужгороду та д-р В. Комаринський з Мукачева.

Найцікавіше в цілому процесі було те, що між провідниками демонстрації були два старі сиві дідуся, яким уже понад 70 років, з довгими вусами й у старомодних кожухах — Михайло Лацанич та Михайло Рогач. Вони обидва брали участь у делегації, складеній зі 100 членів, що їздила в 1919-ому році до Праги у справі прилучення Підкарпатської Русі до ЧСР. Обидва вони гордо називали себе перед жандармами і перед судом українцями. Це доказ, що жива народова українська ідея захоплює на Закарпатті не тільки молодь але й старше покоління.

Вистава Вас. Перебийноса в Нац. Музею.

В короткій відступі часу маємо збірну виставу другого мистця — „парижанина“. Перша О. Гриценка показала нам старшого мистця вже вповні завершеного у своїм мистецьким вислові: зі стажем непересічного рівня. Василь Перебийніс мистець молодшого покоління, що знаходиться в стадії творчого ферменту, який ще не знайшов свого власного стилю у своїй творчості.

Знаємо мистця Перебийноса як талановитого організатора, що багато причинився до улаштування вистав французького і українського мистецтва у двох виставах в Національному Музею. Та він не лише талановитий організатор. Він талановитий мистець. Правда, небагато ми бачили його штабелюваних річей, бо ця вистава це показ здебільша прикладного мистецтва: проекти декорацій, обгорток, монтажів, нарисів і рисунків. Всеж таки й вони, хоч односторонньо, але дають образ його творчості. Це

РЕВМАТИКАМ

спеціально дошукують нагай і часті зміни погоди. Ревматичні і артритичні болі втихомирює **Тогаль**. Таблетки **Тогаль** вживані в давках по 2 до 3 таблеток 3 рази денно приносять полегшу в цих терпіннях.

(московську) виставу, а другого дня, тобто 9-го січня українську. Були святочні дні. Та театр приїхав аж 9-го січня, Україні зараз по приїзді театру домагалися, щоб згідно з умовою театр того дня дав українську виставу, і то тимбільше, що другого дня є звичайний день, отже громадянство не може численно повинитися на виставі. Режисер театру Грабар приобіцяв, що 9-го січня тратимуть по-українськи. Та потім москвофіл зобігав до відомого москвофіла шк. інспектора Златомира, потім до окружного уряду й досить того, коли люди почали вечором сходитися на виставу, рознеслася чутка, що гратимуть московську драму „Бедність не парок“. Це викликало серед українського громадянства зрозуміле обурення. Коло 30 людей зайшло до салі, де мала бути вистава й домагалися від режисера Грабара, щоб дотримав уже давнішої умови й даного слова та казав грати комедію „Бородате непорозуміння“.

Москвофіли вже наперед сподівалися, що прийде до конфлікту, і тому запросили жандармерію. Жандармерія з'явилася саме у критичній хвилині, коли громадянство якнайенергійніше протестувало проти поведінки Грабара та взагалі проти поведінки москвофілів.

Деякі люди зачали співати „Божий син днесь“. Інші кричали. Тоді вмішалися до справи жандарми, опорожнивши театральну салю, і пізніше відбулася московська вистава.

Молодь ще довго ходила по головній вулиці, співаючи патріотичні пісні.

мистець, який добре опанував своє ремесло — рисунок. На виставі його рисунки належать до найкращих річей. Видна там певність руки, добрий обсерваційний хист і безпосередність вислову. В інших речах він дуже неспокійний, підпорядкований впливам, навіть уже пережитим мистецтві експерименту примітивного дадаїзму, супрематизму і кубізму ще грають в його деяку роль. (Його речі не датовані, мова йде про давніші часи?).

Головна частина на виставі це проекти театральних декорацій і костюмів. У костюмах до російських опер навіязує він до відомих великих російських декорацій; і тут Перебийніс дує від них залежний. На самостійне становище стає він щойно у проектах до українських інсценізацій (Ліричний, Золотий гомін, Гайдаки, Бурсаки, На селі літом). Тут сентиментального дозволу йому стати на твердий ґрунт і дати найкращі аразки своїх декорацій. Вміло і зі смаком використовує він саміш готичну, барок, народний лубок і народне мистецтво — та дає закінчені мистецькі твори. Д

щоб на старість
не бідити

мисли щодня
Зуби мити

евкаліптусовою
настоя
МЕРІДА

Д-Р ІВАН КОПАЧ.

Наша релігійна музика.

(З нагоди духовного концерту „Львівського Божна“ 9. IV. 1938.)

В такій релігійній атмосфері і я сам мав велике щастя уродитися й охреститися, а потім і підрости аж до десятого року мого життя — а саме в селі Грозіві, тоді ще староміського, потім старосамбірського, тепер уже (від двох літ) турчанського повіту, а деканату жукотинського гр.-кат. єпархії перемиської. З тих моїх хлопячих літ я пам'ятаю добре також грозівських тодішніх священиків, а саме: о. Кунцева, батька мого ровесника Івана Кунцева, пізніше адвоката і народнього діяча в Раві; Руський; відтак о. Дорика, пізнішого пароха Ветлина коло Ярослава, батька лікаря д-ра Дорика (десь на Шлеську); далше о. Марчака, ревного співлюбця і зручного проповідника; вкінці о. Івана Флюнта, батька двох священиків Флюнтів (Зенона й Антона) та гімназійного професора (історика) Івана Флюнта (тепер у Сяноці), швагра крилошанина львівської гр.-кат. Капітули, о. Івана Чапельського, що був колись визначним нашим рідношкільним діячем і редактором „Учителя“, а потім довгий час аж до своєї смерті також автономічним членом бувшої галицької Крайової Шкільної Ради як представник гр.-кат. віроповідання. Я з пошануванням відячності згадую тут отих священиків, і то не тільки тому, що всі вони доклали і свою неодику грудочку на розвиток мого духовного естета, але передовсім тому, що, хоч які грішні люди, очевидно, і вони не були без слуху чи таких, менших або більших промахів і прогріхів — звичайно, як і кожний з нас тут на землі — та всежтаки боже! назагал (одні більше, другий менше)

по своїм силам старалися сяк чи так удержувати нашу гр.-кат. церкву на досяжній їй висоті.

А наша грозівська церква, хоч і невеличка, а всеж — аж диво! — стоїть собі мурована серед села на т. зв. „Горбі“: по боках на своїх стінах біла, зверху на криші з бляшаним полиском, а довкола, мов яка твердиня, обведена навіть досить високим камінним муром. З погідного неба світить на неї у день ясне сонце, а з високої Магури (т. зв. лімнянської, 1024 м. над poziomом моря) повіває до неї від подудня чистий здоровий воздух. Так гарно стоїть собі вона серед села — справді, аж серце радується! А в середині у ній і прекрасний кивот і позолочуваний іконостас, а в іконостасі традиційні для нашого обряду, визаційські образи аж із німецького Монахова (Münchener). Тай камінна долівка в церкві, що її там уложили вже за моєї пам'яті якісь польські майстри, каменярі із Старого Самбора, які тоді й мешкали у нашій хаті тай перші показали мені і співали свої побожні пісні із якихось польських кантичків.

Така була і є ще й до нині наша грозівська церква: як на ті білі наші бойківські гори, близько джерел нашого Дністра — справді, велика несподіванка! Бо позитим наше село — крім „попівства“ — не мало тоді ще ані одної „газдівської“ хати з димарем (коміном). Були самі курні „хижі“! А школи в селі таке ще було жалюче. Пишались, — і то ще більше, як „попівство“ — тільки дві великі коршми: одна багатшого Бенья (Бенямина), друга — білішого Дувида (Дувида). Обі коршми пишались, бо й кількож то людського добра ішло тоді туди безнастанно на них через т. зв. „святу коршму“!

Але до церкви у неділі та свята всеж таки приходило досить людей. А у нас дома всі наша „челядь“, т. зв. всі часні родинні — і ба-

но вставши і по вечері перед сном — відлядали при вікнах у хаті голосно — і то одні до другім, щоб собі взаємно не перешкаджали, який „папір“, т. зв. не тільки „Отчонаш“ і „Бородице Діво“, але й „Царю небесний“ і „Буду“, ба й велике „Помилуй мя, Боже“. Навіть наша бл. п. мати відмовляла з пам'яті цією тою „покаянний псалом“, бо, хоч і була дочкою дякоучителя із села Пелні коло Сянока і навіть мала двох своїх старших братів священиків (старшого Андрея і молодшого, згаданого вище, Івана Скобельських), те всеж сама була неграмотна і неписьменна. Як було під шк. оглядом по інших грозівських хатах, того докладно не знаю. Але то може сказати який міло і певно, що й аналіфабет там, як і в інших селах, були тільки з пам'яті, всеж таки дуже добре розуміли навіть слова того 50. псалму — не всі, то бодай от хочби такі: „Помилуй мя, Боже, по величій милості Твоїй“ тай „Суди мене отъ лица Твоего“ тай інші подібні до них. А відмінний трохи від звичайної розмови мови склад і звук вислову тих молитов і для побожних людей тільки природним і звичним для них елементом вищого їх релігійного настрою, в яким відбувалася і по правді із самої природи річі завсіди й позитим відчувалася кожна людська розмова з Найсвятішою Ідеєю людства — з нашим Господом і Вседержителем.

І з тої грозівської атмосфери виділяється кілька літ перед роком 1870. чоловік, який умів уже навіть і читати і писати, але й який наймит пас у літі вілці у котрогого батька багатшого „газди“. Та раз одної неділі — мені вже старий сам оповідав коло р. 1880 — опанувала його така велика туття за давньою наукою, що він нагло і мовчки покинув її і гачівські вілці далеко поза селом у ко-

Літературна сторінка.

Ваш улюблений чужинний письменник.

Совітський „Кабинет читачів“ придумав цікаву анкету: 25-ом письменникам поставити запит: „Який ваш улюблений чужинний письменник?“ Питання, колиб йшло про сучасних, досить небезпечне... політично. Але на щастя — залишилися класики. На 25 відповідей 8 упало на Стендаля, письменника, якого дуже високо цинить європейська критика, але якого дуже мало читають навіть письменники. Друге місце після нього займає Дікенс, третє Мопсан.

Усьому тому, що заважають совітські автори мало можна вжити, бо вони знають уже з досвіду, які бувають наслідки їх прилюдних заяв. Навіть найщиріші з них мають приготовані дипломатичні відповіді — ухильні або театральні — для широкої маси слухачів.

Питання звернене до совітських письменників моглоб бути актуальне і в нас. Наші автори куди більше відірвані від західно-європейської літератури, ніж совітські, передовсім тому, що не мають змоги читати чужих письменників у перекладах на рідну мову. Як там теоретично не говорилиб у нас про те, що буцімто школи чи приватні лекції підготовляють нас до чужих мов, знавця цих мов не таке, щоб пересічний інтелігент міг легко, без словника, із справжньою присмицтю читати європейських авторів в оригіналі.

Факт, що Совіти не приступили до бернської конвенції про охорону авторських прав, дає змогу Совітам перекладати всіх сучасних європейських письменників без коштів, які треба платити за дозвіл видавцеві чи авторові. Величезний голод на книжку, який існує в нас на просторах колишньої Росії, падає на нас ще й досі. І хоч як там пристосовують європейських письменників до більшовицької ідеології всіма передмовами та коментарями, тексти класиків видають совісно у щораз-то нових виданнях.

Чи читас в нас хто постійно якого європейського письменника? Бо мати улюбленого автора значить мати його книжки на своїй полиці

і вертатися до них у тих хвиликах, коли нас розчаровує яка нова книжка, свіжо прочитана.

Стендала „Червоне і чорне“ читав Тенніс-кадосья разів. Майже кожний великий письменник має свого улюбленого автора, якому зазвичай своєрідні переживання або подивляє його уяву чи стиль. З життєпису Шевченка знаємо, як він не розставався з деякими книжками; Куліш, захоплений Шекспіром і Байроном перекладав їх; Коцюбинський мав цілу низку улюблених письменників, між іншими Мопсана, в якого мусів подивляти мистецтво, з яким він писав свої легкі оповідання.

З питанням: „Який Ваш улюблений чужинний письменник?“ зв'язане друге: „Чи Ви читаете його в оригіналі?“ Коли йде про повість то переклад може подекуди заступати оригінал, у поезії — переклад ніколи не заступає оригіналу, бо не має тої відповідної сили враження, яке пліве із своєрідної гармонії мови, ритміки, образів зв'язаних із духом даної мови.

Відомо, що збірку поезій можна читати довгі роки тоді, як повість може легко нам зникнути після кількох разів лектури. Поезія нагадує під цим оглядом музику. Музичний твір може подобатися нам тим більше, чим частіше його чуємо; він може нас уводити у своєрідний настрій, що приносить нам полеху або розбуджує порив. Але саме тому, що для відчуження всіх музичних рис поезії треба відчувати мову у всіх її нюансах і знати її таємниці, мало хто з нас знає таку чужу мову, щоб міг читати в ній поезію, як у рідній, коли і рідну знає трохи глибше. Мови, які в нас добре вивчають у школі, не залишаються для наших письменників тими, що з них вони вибирають собі пізніше улюблених письменників.

Анкета переведена між нашими письменниками моглаб показати, яка література чи мова переважає у впливах серед теперішніх обставин, таких тяжких для чисто духовних „ідеальних“ взаємин з іншими народами.

Літературна хроніка.

ШЕРЛЮК ГОЛЬМС — СИНОМ ЖІЛЬ ВЕРНА.

Істнує окремішній „Бюлетен Товариства Жиль Верна“ присвячений авторам численних фантастичних повістей, що в минулому віці захоплювали старших і молоді. В останньому числі цього журналу Корнеак Геллін помістив статтю про вплив автора „Містайда Спротсма“ на автора „Пса Баскервіля“ себто Конана Дойля. Шерльок Гольмс мав уже нещодного протипа; а кінозімний Едгара По виступав детектив Август Деніс, у повістях забутого кримінального письменника Гері Конана знаходимо теж прототип такого персонажа „кримінального“. Геллін звертає увагу, що у Вернових „Діах капітала Гранта“ знаходимо європейську востать а австралійської поліції, що сильно нагадує кондовського детектива. У трьох фантастичних повістях Конана Дойля „Пропавший світ“, „Затроєна сфера“ і „Везодан в Марокко“ видно сліди дестури Жиль Верна і Конан Дойль в одній статті з 1929 р. сам до певної мілини приваєво.

НОВА ВОЄННА ПОВІСТЬ.

Повість Віктора Фінка „14-ий легіон“ трохи різна від багатьох воєнних повістей. Двадцять років тому письменник щоб списати свої воєнні спогади. Вони так цікаві, якби їх хто списав безпосередньо після воєни. Герой повісті — доброволець, що вступив до тужакого легіону, щоб „боронити австралійської цивілізації“. Не це точно повість, а довга знока оповідань змислу спільною ниткою — товаришам оповідача, який виводить перед нами оті їх особи та вчинки. Тут багато і всі живі, оригінальні — Люм-Люм, Дазорук, Міг, Шаперо — роблять незвичайні вчинки своїми вчинками, нахилами, жорсткими рисами. Такі оповідання як „Живий німець“ або „Весна“ можна вважати архітектурними. Між численними славними повістями і добри військовими Фінка виборює собі одне з перших місць силою своїх характерів, стилем і незвичайним простотою, без пози і штучного патосу. Її перекладає на чужі мови.

ВЕРЛЕН В ОЧАХ АНГЛІЙЦІВ.

Верлен поруч Бодлера, Вільяма, Малларме і Валери належить до тих французьких поетів, якими тужаки займаються якнайбільше з огляду на їх вплив на мову Франції. Англійський молодий критик Беґгофер-Роберте видав на 300 сторінок велику біографію Верлена, прикрашену численними фотографіями та і повною бібліографією. Уперше в цьому творі розкриті деякі неслені моменти в особистості Верлена, Риббо та Жермена Нуво до Англії. Автор розглядає французького поета з погляду англієця, звертає увагу на істину Верлена значити англійську мову чи адекват до англійського середовища воєнім йому тужаку. Беґгофер Роберте піддає критиці дотеперішні численні осуди та оцінки париського поета, залишивши англійською критикою і має нещодну нагоду погугувати собі в своїх землях, що прикладати до нього мірку свої моралі та свої аспекти. Навіть найбільше освічені професори вказали за свої обов'язок замислювати деякі приваєві факти з життєпису поета, освітлювати їх зі свого, вивчаючи психологію та творчість Верлена, щоб тільки погодити свої теорії із своєю волею до поетового генія. І саме з таких насильних теорій виходили психологічні дискусії, коментарі претензії. Але сам Беґгофер-Роберте, як не вже стверджує французька критика, не може виволотитися від деяких традиційних шалених офіційної англійської критики, що страшенно знається „скажати“, без огляду на те, чи вони допомагають зрозуміти одну чи іншу уяву таких незвичайних поетів, як Байрон, Оскар Уайльд чи Верлен.

Поштова скринька.

Любомир С. Р. Дрогобич. „Дипломат“ який просто переоповідає відому воєнну повість і то у формі поезії. „Пригода“ з Новий Гамбел“ видумана, не має ніяких обсервацій. Не радимо брати сюжети з цієї і до той сам воєній невдачі.

М. Б. у Т. Я. Я довго з нас нема великого впливу української мови з усею її застарілими і граматичними складностями, кожний автор мусить самостійно вивчати мову, читуючи письменників, що вивчили мову. Вивчали в цій справі мови деякі українські дуалісти, відповідно до струни Вайс-ового. В інших потреб і тої англійської літератури, яку не можна не читати. На підставі якогось могого Вайс-ового можнаб оцінити, як Ви вивчили мову і які робили ви мисли.

К. Д. у Ст. У нас нема постійних письменників до літературних теорій. Вільність так, що є — одна літературна теорія і не має ні своєї постійної літературної референтії. До яких можливих літературних референтії. Навіть виділяла на збірку поезій і вимагала. Збірка поезій у нас не може розкрити ніякої таємниці, щоб тим покрити якийсь літературний папір. Поети вивчають промислові методи, що не дають своєї збірки. Коли вони ще домагаються своєї це домага їх книжкового донесу.

915 уділовців з ок. 1500 виплатеними уділами — разом на суму 48.108 зод. дозволило Пром-банкові зібрати 341.000 зод. оборотних фондів, з яких виплатили Пром-банк за 1937 рік 3 1/2 міль. зод. різномірних попиток на розбудову ремесла, торгівлі й промислу. Подвоєння кількості уділів дозволило подвоїти оборотні фонди й видати збільшені кредити, які призначені до поправки господарчої конюнктури країни.

Тому не отгаймось!

Конний українець стає негайно членом

Пром-банк

Львів, Гродзиських 1, І. п.

Як пишуть письменниці.

Французький літературний журнал „Тут ЛЕ-дісїон“ звернувся до різних письменниць із запитом, як вони пишуть свої твори: коли, в якій атмосфері, в якій настрою, тощо. Розмову з письменницями переклала представниця журналу, теж письменниця.

НА СВЯТАІ 3—7
„ТРАДИЦІЙНІ БАБИ“,
колагі та інше добірне печиво в кожній родині тільки української механічної пекарні
„АС“ вул. Водна 3. Тел. 284-54

Ось кілька цікавих відповідей.
Юдита Кудель:

— Я божевільно люблю Париж за його єдину атмосферу, хоч вона тепер непереносна та схвильована. Я працюю зранку від 9-ої до 1-ої. Найважливіша праця рання. Коли маю намір написати книжку, то передовсім довго над нею думаю: підготувати сюжет, а потім, коли вже сидю за ним, пишу одним присідом. Але захоплена легкістю праці, я вертаюся до неї пізніше, виправляю рукопис, вирішую, пристосовую.

Людвіа Гервіє:

— Я не письменниця, тільки надолужую собі за свою неслугу. Тому, що не маю своїх почувань передати ташом — мусу писати. Як пишу? Тяжко, боїсно, з острахом. Недуга не дає мені ніякої свободи. Історія моєї першої книжки

— найпростіша у світі. Я давала лекції рисунків Женевієві Бернгард. Через недугу я мусіла їм перервати. Женевієва була пресимпатичною ученицею — ніжною і слухняною. Я хотіла написати їй те, чого не могла їй навчити. Так повстали мої „Розмови про рисунки з Женевієвою“. Так прийшла до мене охота писати.

Марселя Тінер:

— Коли я пишу, тоді думаю тільки про себе. Не питає мене, як я розумію свою письменницьку професію. Я не журюся ні публікою ні видавцями. Я не можу визначити собі речинця і я не всил булаб написати книжку тільки тому, що якийсь сюжет міг би мати успіх. Коли я починаю писати книжку, а це вимагає від мене великого зусилля, — тоді я їду сама на село і живу там як як у монастирі. Моя душа подібна до дому, який навідуєть духи. Усі дієві особи живуть у мені і я не мішаюся до того, чого вони хочуть. Я даю їм волю поводитися своєю у моїх книжках. Теми моїх повістей, живуть у мені як мряковини: не раз якийсь краєвид кристалізовує з неї якусь ідею. Буває часом, що у хвилині надзвичайного блискавки кидає світло на цілу тему.

Рашільд:

— Питаєте мене, як я пишу? Найпростіше у світі: беру папір, перо і найзвичайніше чорнило. Ага, одна подобиця: я не маю ніколи про що буду писати, не маю ніякого плану ні напруженої. Я чекаю на Рашільд, що мені диктує. А що я не знаю заздалегідь про те, що маю писати, то маю велику приємність потім перечитувати рукописи. Якоби мене це не цікавило, то моїх читачів теж не буде цікавити.

Сторінка без політики.

Несамовитий дух у швальні.

У спокійному містечку Монфорті, недалеко Рен живе жінка на прізвище Піль. Вона ще молода, має всього тридцять літ, але вже повдовіла. Вона веде шевську крамницю по покійному чоловіку і при тому веде власну краєцьку роботу. Одного дня її Піль виїшла з дому, щоб бути на похороні своєї хресної матері.

Коли вона вернулася додому, почали її помічати, три молоді дівчата оповідали зі страхом про несамовиті явища, які в мешканні під час несприятливості крамниці діялися: вікна і двері повідчинялися, хоч їх ніхто не рухав і по хаті почав гуляти жахливий вітер.

Від тієї пори „духи“ стали надобре гуляти по мешканні крамниці Піль. Годинник забував раптом про своє завдання і перестав показувати години. Квіти вилітали раптом із вазонів. Засувка від печі починала дрожати, хоч у печі зовсім не горіло. Кухонна посуда виявляла раптом прилив темпераменту і починала дзвеніти та підскакувати на печі. Черевиків починали під якийсь несамовитий такт притан-

цювати. А двері відчинялися все коли лиш хотіли і коли того хтонебудь найменше сподівався.

Одну з помічниць її Піль 16-літню Марю Гатоас „дух“ безупинно колол шпилькою і вона пішла до кабаряки по раду. Кабаряка напела їй щось про кучерявого молодця, ясно, що такі теревені нічим не пояснювали несамовитих явищ.

Зовсім зрозуміло, що крамниця почувалася у своїй власній домі немов на чужині. Одного дня урвався їй терпець і вона повідомила поліцію. Та тут виїшла знову заковика. У присутності поліції дух не хотів рішуче „пописуватися“. Однак тому, що багато людей із Монфорті заявляло, що вони на власні очі бачили марево-опири, годі було думати, що ціла справа є якоюсь злобною вигадкою, або жартом. Поліція почала вести гостре слідство у справі несамовитих явищ, однак нічого не могла знайти і стоїть досі перед незбагненою загадкою.

— о —

ПЕРЕВОЗИ: меблів, товарів

Власні магазини:

ГАРМА

Львів ул.
Потоцького
ч. 11 А
тел. 111-21

Небезпечне тигреня.

Всі цирки, що приїждять до якогонебудь нового міста, ажитають залюбки одного випробуваного рекламного способу: звіринець перевозять, або переводять зі залізнички аж на місце призначення через головні вулиці міста, щоб таким чином звернути відразу увагу публіки на приїзд цирку та на його звіринець.

Не конче приємну пригоду, яка на щастя, не закінчилася трагічно, пережив недавно малий шестилітній хлопчина на прізвище Йосиф Скельтон із Шефільду. Хлопчина пригадався незвичайно зацікавленим звірятам і разом з іншими такими цікавими з цього міста, поступав за походом звірів. Зокрема малому подобалося тигреня з блискучими очима.

В одному моменті хлопчина вирвався матері і зваж хтонебудь усяв його стримати, підбіг до малого тигра, щоб його погладити. Тигреня готове було змістити відповіді на свій лад на

пестощі і скочило малому Скельтону на плечі, щоб лизнути його по лицю. Та забув мабуть малий тигр сховати при тім кігті.

Коли хлопчину циркова прислуга звільнила з обіймів тигреняти, мав він кілька краєвних рани на голові й на плечах.

На щастя всі рани були доволі легкі, так, що хлопчина забандажований, але при тому усміхнений негайно покинув лічницю, куди його на всякий випадок перевезли.

Власник цирку заявив, що для нього ціла подія зовсім незрозуміла, бо тигреня було досі завжди дуже лагідне і він велів його водити між двома собаками на прохід. Найменшого випадку досі з малим тигром він не мав. Навпаки тигр почувався в товаристві собак зовсім добре і радо приймав пестощі від свого оточення.

**ЛЕЩКІВСЬКІ САМОДІЛІ
і ШОВКИ з МІЛЯНІВКА**
склад „ЛЕЩКІВ“ ЛЬВІВ
КОПЕРНИКА 4

200-ліття севрської порцеляни.

Славна фабрика порцеляни в Севр під Парижем має цього року святкувати 200-ліття свого існування.

Севрська фабрика була не лиш першою фабрикою порцеляни на великі розміри, але зачислюють її взагалі до найдавніших промислових установ, які послуговуються методом механізації праці.

Севрська фабрика повстала з роботи, що її в 1738 р. створили присвятивши студіям над керамічними матеріалами. Робітня містилася спершу на терені Венсен, але небагом перенесла її до Севр, яке лежало вповинні дороги з Парижа до Версаю, значить у безпосередній віддалі королівського двору. Свій швидкий розвиток завдячує фабрика королю, який відкупив її від пересічних власників. А що фабрична продукція порцеляни була на ті часи справжньою сенсацією, то не дивно, що Севром опікувалася та за нього побивалася сама... мадам де Помпадур.

Севр мало тоді стати конкуренцією фабриці, що працювала в Німеччині з почину Августа Сильного. Та фабрика була відома з виробу т. зв. китайської порцеляни.

Небагом Севрська фабрика почала продукувати прегарні вази, по містечках прикрашувати, вибавити серпик, різні статуєтки і фігурки, які були репродукцією творів найкращих тодішніх різьбарів. Французька революція припинила розвиток Севр, але тільки на короткий час, бо вже за першого цесарства фабрика знову працювала повною парюю. Незвичайно багата тодішня продукція була майже виключно наставлена на глянорифікування Бонапарту і до зафіксування великих подій із часів його волюнтаризму.

Фабрика, якою кермували найвідоміші хеміки XIX ст. під контролею держави, здобула собі часом всесвітню славу. Сьогодні севрська порцеляна є справді знаменитим чинником пропаганди французького промислу у світі.

Від 1927 р. севрські заведення мають деяку фінансову та адміністративну автономію, що дає фабриці змогу, при добре розвиненій торговельній організації, поширювати свої виробы по цілому світі.

**ДАЙТЕ ДОКАЗ, ШО ПАМ'ЯТАЄТЕ ПРО
ІНВАЛІДІВ У.Г.А.І**

НЕІМОВІРНА СЛУХОВА ПАМ'ЯТЬ СЛПОГО ВІД УРОДЖЕННЯ.

Загально відомо, що сліпі мають незвичайно чутливий слух. Недавно трапилася подія, яка доводить, що сліпі мають спеціальний рід слухової пам'яті, яка дає їм змогу запам'ятовувати голоси осіб, з якими вони колинебудь говорили.

Одного магістратського урядовця в Осда вислали, щоб він віднайшов одного з громадян у зв'язку з податковою справою. Урядовець почав шукати і вкінці знайшов згаданого податника. Людину сліпу від уродження. Коли сліпий почув голос урядовця, відразу сказав:

— Ви добродій Янсен... пізнаю вас по голосі.

Урядовець, якому здавалося, що перший раз у житті бачить сліпця, видивився незвичайно счудований на нього. З дальшої розмови виявилось, що сліпий ще перед 24 роками розмовляв зі згаданим урядовцем, залагоджуючи якусь справу в магістраті і тоді теж довідався про його прізвище.

Хоч від першої розмови минуло 24 роки, сліпий всеж таки відразу пізнав Янсена по голосі.

НАЙВАЖЛИВІШЕ МАТИ ТЕРПЕЦЬ.

М. Д. Бротер 25-літній молодіць, мешканець Нью Йорку закохався у 22-літню красуню стенографістку Дороті Мочмер. Та, як воно значайно буває, він кохав її — вона його ні. Тоді закоханий молодіць рішив здобути собі кохану... терпеливістю і почав засипати панну Дороту листами. Він посилав їй по три, чотири й п'ять листів денно.

Молода красуня систематично, як і годиться американській стенографістці, вкидала всі тужливі листи закоханого молодця до печі. Таким чином 11.000 листів стало жертвою вогню. Вкінці закоханий молодіць із душею поета стратив терпець і до останнього листа додав таку дописку:

„Якщо стріну вас ще раз у товаристві Н-а, то повиниваю йому фальшиві зуби, що він їх має з лівого боку“.

Ця дописка мала вкінці успіх, хоч може й не такий, якого сподівався закоханий. Міс Дорота подала скаргу до суду і палкого (і трішки нетерпеливого) звеличника суд засудив на 2 тижні арешту.

ВЕСЕЛЕ.

КЛОПОТИ МАТЕРІ.

— Ні, я того не стерпіла би, щоб моїх дітей чужі люди шлували.

— Легко вам таке сказати, але що я маю робити? Мої дівчата мають: одна 17, друга 19 літ...!

МОЖНА СПРОБУВАТИ.

— О, майстра нема? Чи ти, хлопча, міг би мене обголити?

— Майстер казав, що як хтось виглядає на добрягу, то я можу спробувати.

— Чому ти носиш такі короткі штани?

— Бо мій краєць не хоче довше на мене працювати.

ДОТЕПНИЙ.

Полісмен: Як ви дісталися на вершок цього високого дерева?

Волоцюга: Не розумієте як? Попросту: Я сів собі на нього, коли воно ще було малим кушником.

У ШКОЛІ.

— Чуси, Петрусь, твоє домашнє завдання „Мій батько“ дослівно так самісько написана як і твого брата Владока. Як це пояснити?

— Ми маємо одного й того самого батька, пане вчителю!

ДВІ МІРКИ.

Пуховик: Бачиш оце золоту відзнаку в мене в руках? Я її дістав як нагороду за те, що я руками зваж 500 фунтів і підписався на п'ять голів.

Дмухович: А я взяв лиш 50 фунтів (штерлінгів) і підписався до висоти своєї кишені, а дістав 18 місяців арешту.

ТОЧНО ВИКОНУВАВ РАДУ.

— Чому ви не заживали ані разу припсаного лану?

Хорій: „Таж на п'явці виразно написано: „Держати все добре заткане“.

СИЛА РЕКЛЯМИ.

— Чи варто у вашому часописі поміщувати оголошення?

— Ви ще питаєте? Недавно один столяр оголосив, що пошукує хлопця, і на другий день його жінка поповіла близнюків.

Подяка.

Цим складю Вп. п. Д-рові Миколі Скабові, лікареві-дентистові в Стрий ширшу подяку за сонісне і дбайливе виликування зубів моїм дітям.

Олена Шенцова, Стрий.

Кінні перегони

а тоталізатором — Лучні заклади (occumulative)

Початок весняного сезону 8. травня 1938 р. Перед-родаж сезонних білетів починається 20 квітня п. р. в книжкарні Мазоподського Товариства Заохоти до Гедіви Коней у Львові, вул. Комеранка ч. 4, в го-динях від 9—13 і від 18—20.

Цин білетів полешеневних:

Пошени на 1-ші міся від 8—; пошени на 11-ті міся від 3—.

Великодня збірка Рідної Школи.

НА ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ВОЄВІДСТВО.

Тернопільське воєводство дало Рідній Шко-лі дозвіл на збірку в часі між 23. і 27. квітня 1938. По містах можна в тих днях збирати тільки до замічених скарбонки у сусідстві цер-ков та українських установ. Усі повітові рідно-шкільні організації згодять виготовити потрібні для збирання уповноваження й завідувати їх у старостах.

Для сіл на області тернопільського воєвід-ства виготовити повноваження і вишле збірко-ві листи сама Головна Управа, але треба ще напе-ред вислати одну малу поправку в рескрипті воєвідства. З огляду на латинський Великдень це буде можливе щойно на слідувачий тиждень. Тому, що з цього приводу прийде дещо опізнє-ний збірко-вий матеріал до повітових міст, пові-тові рідношкільні осередки з області тернопіль-ського воєвідства згодять мати зі свого боку все потрібне під рукою і приготувати, щобі право збірки можна вже використовувати з ве-ликодньої суботи.

Головна Управа Рідної Школи.

БРИТАНСЬКИЙ УРЯД ЗАПРОСИВ ПРЕМ'ЄРА ДАЛЯДІС І МІНІСТРА БОІННЕ НА 27. Ц. М.

„Матен“ довідується з Лондону, що бри-тійський уряд запросив на 27. ц. м. до Лондону французького прем'єра і міністра закор. справ, щоб обговорити з ними міжнародно ситуацію.

Як говорять у Парижі, до тепер нема нія-кого рішення у справі спільного англо-фран-цузького командування на випадок війни.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПАНСІОНІВ!

Всіляка обстановка для пансіонів

ПАВЛИНА ЛЯНДАВ

склад шкла, порцеляни, ламп електр. і нафтових

та випозичальня начиння на шлюбні і забавні

Львів, вул. Казимира Великого 17.

ПЕРЕД ШВЕДСЬКО-ФІНЛЯНДСЬКИМ МОР-СЬКИМ ПОРОЗУМІННЯМ.

У найбільших днях уступить шведський міністр війни ген. Нільсен на його місце при-йде ген. Тернелъ.

Ген. Нільсен був противником порозумін-ня з Фінляндією у справі оборони балтійських зобереж, ген. Тернелъ є прихильником того зрозуміння

відгуки дня.

Підмінка.

В кожну суботу величезний рух у редак-ції Не тільки тому, що до недільнішого чис-ла треба дати щось цікавого, не тільки тому, що в суботу найбільше редакційних гостей, але й тому, що в суботу скорше видають га-зету. Кожний скрипт летить на крилах до дру-карні, а друкарня на всі руки складає його.

В суботу 16. IV. 1938 спеціально казали лапішитися. А що фейлетон під неділю по-вини бути, то я завчасу сів його писати. Стра-ху не мав: тема є, вправу маю, часу досить. Та була досить цікава: Справа площі „Соко-ла Батька“.

Майбутній історик нашої теперішньої до-би напевно буде шукати за глосами преси в цій важкій справі і напевно здивувався би, ко-либ не було мого голосу. Якжеж так? — скаже — Галактіон Чіпка знаходив час навіть на свої приватні інтереси, про які широко розпису-вася, а про площу „Сокола-Батька“ ні пари з уст не пустив? Хто зна, чи... — і стане снува-ти різні домисли, а то й дійде до підозрінь.

Шановний історик! Остерігаю Тебе перед несправедливістю супроти мене. Прийми до-відому, що я вже три тижні вошуся з наміром грати про це. Але що не придумаю — кожне не відповідає. Не так мені, не так публіці, а цензорів.

Врешті передучора впав я на доорни по-писки: написати фейлетон про нашу кривдо-манію.

Прийшовши в редакцію, сів і почав писати. З фейлетонами того типу є одна велика морока: або він має перець і може бути скон-фіскований, або він не має перцю і... може властиво йти до коша.

Тому з фейлетоном про площу крутив я як міг і скінчивши врешті мав вражіння, зло-

Gemoroidy

Гемороїди — це причина злого самопочування, тощо. Треба в кінці усунути ці дошкильні тар-пиння При гемороїдах живимо Анузол „Ге-пиня“ (можна дістати в аптеках). 12 чопків доп. 5.—, 6 — доп. 3.—.

Anusol

желе з двох частин: 1. Що він має перець (хоч дуже мілко потовчений). 2. Що він усе такі подобається читачам.

Але... суботнішнє число має свої закони. Не добре, колиб було сконфісковане, бо тоді читачі мають страчену неділю. Треба, думаю, бератись редакційних товаришів.

Попросив я їх на хвилину і почав читати. Дійшов до половини

— Зрікується! — сказав один.

— Разом із наголовком! — потішив дру-гий.

— Сідай і пиши інший! — порадив третій

І ось перед вами той „інший“, зовсім не-подібний до першого і властиво навіть не фе-йлетон, а скарга скриздженної людини, що не може похвалитися своїм довго обдуманим рпором. Перед вами не зерниста „Мокка“, а кога „Кнайпа“, що має одну одніську прикме-гу: не пошкодить.

Випийте, Ш. Читачі, цю підмінку, а я об-цяю ще придумувати, з який спосіб Вам у на-ближчому часі такі подати правдивий.

Галактіон Чіпка.

Ковдри

Білля постелеве

Подушки

МИХАЙЛО ПРОЦЬ

Львів, РИНОК Ч. 14

порукає: білля ліноче і мужеське, рушники, краватки, панчоки, скарпички, хустинки до яса. Великий вибір. 829 1—5 Власна швейська.

Святочні насолоди.

Вони є різні: більші і менші, сподівані і несподівані. Хіба ніхто не заперечить, що до найбільше приємних хвилин належить вістка

про велику виграшу на лотерії, а сподіватися її може кожний, хто пам'ятав і засобиав себе в лось.

п. Софія Федінська зі Львова, власницка п'ятої частини льосу ч. 20711, саме перед самви-ми свята мала приємність записувати 24.000

золотих, належну її частину головної вигри сорокпершої класової лотерії. Ми запитали її її думку щодо змін уведених до плану гри

— Нема сумніву — відповіла п. Фе-динська — що завдяки подію льосів на 5 часті і зменшенні їхнього числа на 35.000 дуже зби-лилися вигляди вигри. Та не тільки вигляди, а минулій лотерії в тягненні III. класу на цю частину льосу, я могла виграти найбільш 20.000 золотих, коли тепер на 4.000 бачи-це також щось значить!

Залишені частини щасливого льосу ви-даються теж у руках львовян, які зовсім ви-раджують думку п. Федінської.

З інших вигр треба подати числ: 13250 і 74001, які виграла по п'ятдесят тисяч золотих а власниками їх були мешканці Варшави і Ар-кова. Мешканці Лодзі поділилися сумою 75.000 яка впала на число 83793.

В дні 6. травня починається тягненні II. класу. Мільон вильосують 25. цього місяця. Тре-ба теж зараз по святах відновити лось до III. класу, щоб обмінувати зайвих неперорудних.

НІМЕЦЬКО-МАНДЖУРСЬКИЙ ДОГОВІР.

„Домей“ повідомляє, що цього місяця Ні-меччина підпише з Манджурією „договір при-язни“.

Японська преса висловлює побажання, щоб італійський та німецький капітал заінтересува-ся господарською розбудовою Манджурії та північного Китаю.

Для дітей!

На весну!

НАПНОВІШІ ОДЯГИ І ПЛАЩИКИ ТА ВСЯКІ НОВИНИ у великій виборі можна дістати ТІЛЬКИ у фірми

„Pałac Dziecka“

Львів, ул. Рутовського 1. (лім Шпрехера).

ЛІКВІДАЦІЯ АВСТРІЙСЬКОГО ПРЕСОВОГО БЮРА.

У суботу ліквідовано австрійське інформа-ційне бюро. Його функції перейняв віденський відділ німецького інформаційного бюро

Плащі, тренчі

Льняні сорочки.

Охоронні плащі:

Лікарські і бюрові.

Робітничі одяги.

Табірні вбрання і т. д.

виконує на замовлення дешево швидко і з гарантією

ШВЕДЬСЬКА КООП. „ПЛАСІ“

Львів, ГОРОДЕЦЬКА 93, РУСЬКА 2

РОЗБУДОВА ВІДНЯ.

Віденський магістрат опрацював план роз-будови Відня. Передбачено будувати нові доми, підземної залізнички, пристані на Ду-наї, летунських майданів і т. д.

— о —

БОЛЬШЕВИКИ. СХОПИЛИ 100 МАНДЖУРСЬКИХ ГРОМАДЯН.

За минулий рік соайська жорстока полі-тика перейшла 42 рази манджурський сирі-схопивши 100 осіб: 77-ох манджурських і 23-х р-вців, 1-го монгола і 1-го росіянина з пле-м'я.

Великий Театр	Вівторок 19. IV. Х. Симфонічний Концерт Львівської Фільгармонії Диригент: Ігнатій Ноймарк Твори: Бераньскі, Бетовен, Гольдмарк, Мендельсон, Шуберт, Вебер.	Вівторок 19. IV. Год. 7-30 веч.
------------------	---	---------------------------------------

НОВИНКИ.

— З нинішнім числом „Діла“ (84) висилаємо своїм точним передплатникам черговий (за безплатно) безплатний повістений додаток „УТВЧА“.

— Гергарда Геземана (переклад Петра Карманського). Пригадуємо тим, що не прислали 25 сот. на кошти пересилки книжки, що треба їх додати до найближчої передплати разом із новими 25 сотиками на книжку за місяць квітень. — Рекламний шодо цієї книжки Адміністрація бере під увагу тільки до 14 днів.

— Нинішнє число „Діла“ видаємо в обемі 13 сторінок лише тому, що з уваги на латинські Великодні Свята поштові уряди у Львові скасували вже в суботу пополудні своє урядкування і треба було поспішитися з друком „Діла“. В понеділок вийде „Діло“ нормально.

— Кооп. „БАЗАР“ у Львові, повідомляє членів, що товарні звороти за 1937 р. можна підати в крамниці при вул. Руській 3.

— Косметичний кабінет „DISTINCTION“, Львів, Конерника 42 а, тел. 272-18. „DISTINCTION“ дає всілякі космет. поради, працює новочасними методами і препаратами. Для пань учительок і урядничок зникає. Веде консьєраційні косметичні курси під проводом д-ра Е. Дурделла та інженера хемії. Поради також листовно. — 10

— Нововідкрита крамниця і робітня азуття: Григорій Боднар, Станіславів, Собієвського 38.

— Фотосвітлиці! Закуповуємо весь фотографічний матеріал тільки в українській фірмі Е-комп, Львів, вул. Сикстуська ч. 29, тель. 203-30.

Свят-Великодні побажання своїм найближчим передайте на сторінках „Діла“. Бажання до 15 слів коштує 2.— зол., кожне даліше слово по 20 сот. Текст разом із належністю приймає Адміністрація до 20. квітня.

— Відтепер під час пасибітту, із вражень очима розкаже п. Олена Залізник у клубі „Труду“ й „Нової Хати“. Гутірка відбудеться 18. ч. в. в домі клубу, Ринок ч. 39. Початок год. 6.

— Лікарі суспільної забезпечальності у Львові ординуватимуть на польській Великдень лише в нагальних випадках. В неділю 17. ч. м. амбулаторія і бюро суспільної забезпечальності будуть закриті. Аптека забезпечальності буде відкрита від год. 9-ої до 1-ої вполудні. Зпоміж домашніх лікарів суспільної забезпечальності мають діякури: д-р Ежен Фріш при вул. Фредри ч. 6, тел. 268-73; д-р Михайло Кудик при вул. Вітраковій ч. 6 (ко-ло Личаківського парку), тел. 240-01; д-р Едвард Гріфелз при вул. Зигмунтівській ч. 9, тел. 257-64; д-р Северин Кілог — Богданівка 2 б, тел. 282-53; д-р Леон Ексельборт, хірург, при вул. Крашевського ч. 25, тел. 257-75; д-р Теофіл Флекер, пнеколог, при вул. Крашевського ч. 17, тел. 270-94; д-р Леон Штоківна, до дитячих недуг,

при вул. Галицькій ч. 1, тел. 257-27. В понеділок 18. ч. м. будуть ординувати всі лікарі суспільної забезпечальності в нагальних випадках у важко недужих осіб. Аптека буде відкрита від год. 8-ої рано до 7-ої вечором. Інформаційне бюро буде відкрите від год. 8-ої рано до 10-ої вечором.

— Чи міські радні у Станіславові покривають втрату на проданий парцелі? Б. президент Станіслава, д-р Зіслав Стронський продав міністерству пошти і телеграфів площу вартості 250.000 зол. за 100.000 зол. Дотого управа міста зобов'язалася вибудувати хідники і усунути трансформатор, що мало коштувати коло 50.000 зол. Таким чином місто втратило на цій трансакції коло 200.000 зол. Ходить чутка, що радний д-р Генрик Зайдлер на одному з найближчих засідань міської ради хоче поставити внесок, щоб потягнути до маеткової відповідальності тих радних, що у своєму часі голосували за внеском продати цю парцелю.

— До чого вже доходить? „Нове Село“ з 17. ч. м. (ч. 15) принесло такі дві вістки: В селі Кроців коло Бірчі учителька полька каже українським дітям показувати піднебіння і говорить до них такі слова: „Ти єстесь русін, бо маш чарне поднебєне, а тен ма шляхєцке, і єст полякем“. Така поведінка учительки викликала страшенне обурення між населенням. — У селі Жорницька пов. Городок люди з Домажира розкинули 6. ч. м. моголу невідомого українського стрільця, що була на цвинтарі недалеко церкви. Каміння з могили опинилося у ставі, хрест з табличкою пропав. Кружляють погослови, що тілліні останки перевезли на воєнний цвинтар біля Янова.

— Від о. Е. Ваврика, греко-католицького військового капелана в Перемишлі, ми дістали — у зв'язку з волинкою в „Ділі“ з 7. ч. м. ч. 76 — письмо того змісту, що він проповідей по польськи не виголошує до воєнків греко-католиків, лише час до часу до воєнків римо-католиків у заступстві римо-католицького капелана. Від новобранців греко-католиків — пише о. Е. Ваврик далі — не відбирав він ніколи присяги в комжі і стулі. Один раз лише відбирав

у заступстві хорого римо-кат. капелана — присягу від воєнків „народової оборони“, між якими не було ніодного воєнка греко-католика.

— Веселий волоцюга. Музична фільмова комедія п. н. „Веселий волоцюга“, яку висвітлює кіно „Химера“ у Львові, тішиться великим успіхом. Власник кіно продовжив речиниць висвітлювання на дальших 14 днів. У фільмі виступає віденський артист Гайнц Ріман і кіновий зоран кін Тоні. Сензацією цієї небуденної фільми є оригінальна музика, циркові продукції, кінні перегони та небачені досі знімки з природи.

— Львівська хроніка. Невідомий справник дістався при допомозі дібраного ключа до крамниці Йосипа Новацького (Горолеська 63) і вкрав машину до шиття, лампу до сполування та багато інших річей вартості 840 зол. — Механік Лев Сайда зайшов до ресторану при вул. Хоружини, щоб випити пива з товаришем. Тому, що в пиві було багато піни, Сайда скинув обі шклянки зі стола і заявив, що не заплатить за пиво. Тоді господар ударив Сайду та дивинув з товаришем з ресторану, а кельнерка за той час встигла „потягнути“ гаманець Сайди, в якому було 37 золотих. — Таксіва, якою

їхав шофер Ярослав Скиба, потрутила прохожого Василя Олескевича. Сам Скиба завів Олескевича своїм авто до шпиталю, де виявилося, що Олескевич зломив собі праву ногу. — У ресторані Маркомського на Сигнівці 33-літній Антін Догомут пробився пожемою в околиці серця. Поготівля відвезло його до шпиталю. Причиною самогубства — чахотка.

— Кривава білка між робітниками. Під час наради робітників на терені фабрики Кестенберга в Лодзі у справі 1-гравневого свята вдерлися до фабрики члени організації „Праца Польска“ і викликали велику білку. Робітники билися залізними ломани, колами і пляшками. Більш агресивних робітників ранених. Лад привернула шойно поліція, яка арештувала 13 найбільш агресивних напасників. Двох з них засудило городське староство по одному місяцеві безоглядного арешту за биття робітників залізними ланцюгами. 11 арештованих буде відповідати перед судом по святах.

† Посмертні згадки.

О. КОНСТАНТИН ЛАСЯЧУК.

парох Річки пов. Косів, помер 17. ч. м. в 67, році життя. Покійний був зразковим священником громадянським: попри свою релігійну душпастирську працю був активним діячем на просвітницькому й кооперативному полі. В його гостинному домі українські туристи провели немало мирних хвилин слухаючи його оповідань про гуцульську буйальницю, якої був добрим знавцем. Тяжка, виснажуюча праця в гірських парохіях знищила його здоров'я. Своім тактовним поведінням здобув собі загальну любов і пошану. Тому його похорони 19. ч. м. були, величавою маніфестацією адекватного народу. В.Я.Пі

При скорініях серцевого мішочка, серцевих заставок, серцевого м'язу і нервів серця, маля інфаркта природної гіркої води Франціза Йосифа виконала рівно пате, прокинувши вилки і успішно оприяв траування, на відликуючи жадний приверг проща.

Спорт.

ВСІ НА ПЛОШУ СОКОЛА-БАТЬКА!
СОКОЛИ — ПРОСВІТІ.

Пригадуємо, що в неділю, 17. ч. м. відбудеться великий біг напростень із площі Сокола-Батька, що його організує Сокола-Батька з усіма львівськими гімназиками, Карпатським Лещетарським Клубом та Орлами.

Програма:

год. 10.30 збірка змагуни;
год. 11.— виступання чисел і пояснення тракт;
год. 11.30 заїг перед головою Год. Т-ва „Просвіта“;
год. 12.— старт;
год. 13.— закінчення і роздача нагород.
Українське громадянство повинно масово завітати на площі С.-Б. Досі зголошалося 250 змагуни і змагунок.
Всі на площу!

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ:

Площа Сокола-Батька: год. 12 вполудні — старт до бігу напростень із нагоди ювілею „Просвіти“.
Грише Сокола-Батька: год. 2 попол. товариські змагання: СТЕП—ЗОРЯ.

Грише Погови: год. 4 попол. Товариський матч УКРАЇНА—БУДАФОК (Будапешт).

В Бориславі: на грині Станіслава відбудеться в неділю в понеділок товариський матч: СЯН (Перемишль)—СТІШЕЛЕЦ (Борислав).

У Стрию: матч за мистецтво дрогобицької групи А-класи: ДНІСТЕР (Самбір)—СТРИЖКА.

У Станіславові: запланований мистецький матч ПРОЛОМ—БІСТРИЦЯ як відбудеться, бо його переложено на інший час.

На Закарпатті в Берегові: мистецький матч РУСЬ—БФП.

Театри.

Великий Театр:
Неділя 17. ч. год. 7.30 „Рос. Мар“.
Понеділок 18. ч. год. 8.30 попол. „Рос. Мар“; год. 7.30 „Рос. Мар“.

Театр Рівнодержності:
Неділя 17. ч. год. 7.30 „Подружка, яка мала“.
Понеділок 18. ч. год. 8.30 попол. „Подружка, яка мала“; год. 7.30 „Подружка, яка мала“.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

КАЛУШ:
17. IV. Лісова пісня.
18. IV. Орфей у пеклі.

Український Народний Театр ім. М. Саломського.

ГВОЗДІВНИЦЯ:
17. IV. Малець.

18. IV. Гетьман Пилип Орлик.

КІНА.

АТЛАНТИК: „Фордасерни“.

БАЛТИК: „Недальник“.

ВАНДА: „Ти, що в Гострій світши Брам“.

ГРАЖИНА: „Царський зурер“.

ЕВРОПА: „Ворє“ за оом. Роздани. чини.

КАСНО: „Памі Валєвська“ (Грета Гарбо).

КОПЕРНИК: „Антигута“ (Д. Дарвін).

МАРУСЕНЬКА: „Личенько“ з Шорі. Теліт і колірова гротеска.

МЕТРО: „Діма з Париза“.

МІРАЖ: „Людська душа“.

МУЗА: „Життя музик“ з Лейоном Райнер.

ПАЛАС: „Гувернерські мистери“.

ПАКС: „Ладішо“ (Данієла Дарі) та коліровий докмент.

РАЙ: „Знахар“.

РІАЛЬТО: „Асторія озної ноти“.

СВІТ: „Діагона в Новолітє“.

СТІЛЕБЕ: „Роберт і Веріан“ або „Два злоді“.

ТОН: „Лікарі стону“.

УТІХА: „Дімі огонька“ та ревія.

ХИМЕРА: „Веселий волоцюга“.

ФОТОПЛАСТИКОН:

(пл. Маріївська 6).

„Югославія“.

ФОТОПЛАСТИКОН „Сантавід“ (Пасам

Гаміана ч. 7):

„Америка“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 17. квітня 1938.

8.00 Сигнал часу; 8.30 Що чуєш ти се-ред хайбородя; 8.30 Вітєса. орт.; 9.00 Трапєса. з Вітєзану канонізація А. Бо-

болє; 12.00 „Великодєн“ орт.; 12.30 Му-

зика. орт.; 14.30 Весєла анд. для дєтєй; 15.00 Анд. для сєзє; 15.30 Нар. запєдє;

15.30 Анд. для сєзє; 15.30 Нар. запєдє;

15.30 Анд. для сєзє; 15.30 Нар. запєдє;

15.30 Анд. для сєзє; 15.30 Нар. запєдє;

15.30 Анд. для сєзє; 15.30 Нар. запєдє;

загєтє, бєжєтє вієтє; 21.00 „Та вєд“

рєс. анд.; 21.30 Сєзєтє; сєзєтє, фєртє;

22.30—24.00 Тамє, музика з анд.

Понєдїлок, 18. квітєня 1938.

8.00 Сигнал часу; 8.05 Конєрт сєзєтє;

орт. Пєєє бєгєсєдєжєнєя в год. 10.30 з

опєрєвєй музика. анд.; 11.10 Муз. анд. анд.

12.00 Муз. шєрєтє; сєзєтє орт.; 13.00

Вєтєсєкє андєлєм андєлє анд. для дє-

тєй; 13.20 Рєсєр. конєрт; 13.30 „Дєтєсє-

сєтєсє“ сєзєтє-мєтє, анд.; 15.25 Рєсєр.

конєрт у анд. сєзєтєвєй орт.; анд.; 16.00

Тєатр Уєлєтє; Яє сєзєтєсєтє Гєлєтє уєлєтє

бєсєтє; 16.30 Вєєтє рєсєрєсє; 17.00 Орт.

сєзє; 18.00 Сєзєтє на „Дєтєсєкє“ рєсєр.

сєзєтє; 20.30 Сєзєтєсєтє сєзєтє; 20.15

„Вєсєла андєлє“ орт. „Анєтєрє, у пєрєрєтє

вєєтє год. 21.00 Вєєтє, дєтєсєтє; 22.30 Лєтєлє

музика з анд.; 22.30 Сєзєтє, анд.; 23.00—

23.30 Тамє, музика з анд.

Вівторєк, 19. квітєня 1938.

8.15—8.30 Рєсєтєлєя андєлєтє; 12.00 Пє-

лєтєсєкє анд.; 13.45 Музика з анд.; 14.55

Терпиш

НА ПЕЧІНКУ
ШЛУНОК, КИШКИ
НИРКИ АБО МІХУР

п к й с і к

СВЯТОІВАНСЬКОГО ЗЕЛА
МАГІСТРА ГОВЕЦА

ВАРШАВА, МІУДОВА 14
АПТИКИ І ДРОГЕРІЇ

Бірки: 15.00 Трохи ціни, трохи слава;
15.25 Білукі вістки з міста та провінції;
15.50 Гусарський вістки; 15.45 Цілий
реші в 3-х частини сита, пил для стар-
ших дітей; 16.05 Фін-госп; окуляри;
16.15 Саломові твори на 4 руни; 16.20
19.30 20.35 Актуальна гутірка; 17.00 „Сма-
ті Марії“; 17.15 Орх. концерт, італійські
вінськи; 17.50 „Теторини грають“;
18.00 19.30 Спорт; 18.10 Три атаки на-
ту; 18.20 „Два місяці“, концерт; 18.40
Спілка природничої фотографії; 18.55
Програма на завтра; 19.00 „Дом Хуан“
Вайтмана; 19.20 Французські пісні у супр.
форт; 20.00 Рок. концерт: салом орх.
мелосопр., балалайка, форт; 20.45 Ветер-
ній денник; 21.00 Світової концерт.
у програмі: „Українська расповіді“ Ва-
няна Баранського; 22.00 Тим, музика,
рефрен, пісеньки; 22.50 Ост. вістки;
23.00—23.30 Концерт балаш.

Середа, 20. квітня 1938.

6.15—8.00 Радіо на аудіо; 11.15 Цілий
пісн; „Чорний співач“, Музика з пил;
11.30 Музика з пил; 12.05 Подушечка ауд.
12.45 Інформаційна свідомість в українській
мові; 12.55 Концерт балаш; 14.55 Бірки;
15.00 „Моя свідомість давніше та сьогодні“;
Музика з пил; 15.25 Білукі вістки з мі-
ста та провінції; 15.45 Хвилина пильна;
16.00 Ветер. говорини; 16.15 Салом. орх.;
16.50 19.50 20.35 Актуальна гутірка; 17.00
Вітоск. служба на фот; 17.15 Канер. му-
зика; 17.50 Приготування шк. молоді до
оборони краю в Італії; 18.00 18.50 Спорт;
18.10 Гутірка для селян; 18.20 Із легенд
давнього Єгипту, з муз. Концерт смичк.
смертету; 18.55 Програма на завтра; 19.00
Решітці преси; 19.20 Пісні у вик. Гу-
арського мелосопр. у супр. форт; 19.35
Про народні вітні; 20.00 Рок. кон-
церт салом тріа, спіл, канкет; у перер-
ві в гол 20.20 Курок гумору; 20.45 Ве-
діння; 21.00 Шопенівський концерт;
21.45 Непростояюча краса поезії з пил.
Концерт хорів; 22.35 Легка музика, му-
зика з пил; 22.50 Ост. вістки; 23.00—23.30
Музика з пил

СІК ЦВИТУЧОГО ПОЛЯНУ

визначення при підкоротках, зерно-
вий шкідливець і весняний. Про-
дажа в аптеках і дрогеріях. Голо-
вний склад: Варшава, Міудова 14, тел.
5.42-29. Магістер Едмунд Говец.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 17. квітня 1938.

БЕРЛІН 16.30 Муз. драбини; 19.25 Рок.
музика; 20.00 21.00 „Весела злива“ оп.
Легарі; БУДАПЕШТ 12.40 Концерт оп.
орх. 17.00 Цілий музика; 19.00 Орх. кон-
церт; 22.45 Військ. орх.; ВІДЕНЬ 11.30
Нар. мелодії; 13.00 Рок. музика; 14.00
Ветеринарні казки; 18.15 Картистка нар.
музика; 19.10 20.00 21.00 „Дом Голденей-
Кіффер“ оперетта Штоппа; 22.30
Галопна музика; ДАВТІЛІАНДЕНДЕР
16.00 Діти орх.; 17.00 „Два Галопна“ дом.
Фін. 20.00 21.00 Вес. вечер; КЕЛЬН 19.30
20.00 21.00 „Ліанія“ оп. Д. Альберт;
КОШНИЦ 18.00 Гутірка, хор; МІЛІНО
20.30 Рок. музика; 21.00 22.00 Комедія,
мелодія тим. музика; ПРАГА 11.20 Салом.
Фін. „З нового світа“ Давидова; 15.35
Саломові нар. пісні; 16.40 Військ. орх.;
19.20 21.00 „Діагона“ оп. Сметана; РА-
ДІО ПАРИ 19.22 Співач, 20.15 Пісні; 20.30
21.00 22.00 „Міся Соняшні“ д-зир Бето-
вен; РИМ 17.15 Рок. програма; 21.00
22.00 Істор.-жов. концерт; СОФІЯ 19.00
Пісенки; 19.30 Форт; 20.00 Спіл.

Понеділок, 18. квітня 1938.

БЕРЛІН 9.30 Фрагменти з Геттого
„Фавста“; 20.00 21.00 Вес. вечер із
улюбл. орк. і сол.; БУДАПЕШТ 12.40
Цілий музика; 18.15 Військ. орх.; 18.40
19.00 Спіл. ВІДЕНЬ 12.00 Салом. концерт;
15.30 Сміх. концерт с.мол. Ветеринар.
18.00 Нар.-мелод. музика; 19.00 20.00 21.00
22.00 „Дом Карлос“ оп. Верді; ДАВТІЛІ-
АНДЕНДЕР 20.00 21.00 „Нія у Вене-
ції“ оп. І. Штрауса; КОШНИЦ 18.00 Гу-
тінка про руську Гімнію в Ужгороді;
орх. шк. хор; МІЛІНО 17.15 Арфа; 20.30
Рок. музика; 22.45 Тим. музика; МН-
ХІН 18.30 19.00 20.00 „Лісторія“ му-
з. лог. Північов; ПРАГА 10.25 Давні па-
тристичні спіл; 21.15 Концерт орх.
жовт. РАДІО ПАРИ 19.30 Вок. дуети.

„PERKUN“ МОТОРИ

для рілльничих цілей

на ропу, газовий олій або нафту

СИЛОЮ від 3 КМ. до 15 КМ. — Дешеві-Прості-Певні.

Варшава 4, ул. Гроховська 309/317.

КРАСВА ФАБРИКА — існує від 1904 р.

19.45 20.15 Пісні; 20.30 21.00 22.00 23.00
Опера; РИМ 20.30 Рок. музика; 21.00
Вок. логр. концерт; СОФІЯ 18.00 Рок.
музика; ТАЛІН 18.35 „Останній вальс“
оп. О. Штрауса (у скоротенні).

Вівторок, 19. квітня 1938.

БЕРЛІН 20.00 Нар.-фін. концерт; 21.00
З диваки і жовні опереток; ВІЛГОРОД
15.50 19.00 Нар. пісні; 20.00 Спіл. реситали;
БУДАПЕШТ 12.05 Сиринка, форт; 17.30
Хор. 18.20 Салом. 20.40 21.00 Цілий муз.
на. 22.00 Концерт давнього квартету;
ВІДЕНЬ 15.30 Пісні; 19.40 20.00 Рок.
концерт; ДРОВАТІЧ 19.00 20.00 „Фавст“
оп. Гундса; КОШНИЦ 14.00 18.45 Вістки;
18.00 Відчит про Андрія Новоміра, Му-
зика, Оповідання; МІЛІНО 17.15 Тим.
музика; 21.00 22.00 23.00 „Аль“ оп. Вер-
ді; ПРАГА 15.10 Салом. 20.30 21.00
„Окупар“ ком. Мелера; РАДІО ПАРИ
18.00 Пісні; 19.15 20.15 Форт; 20.45 21.00
22.00 23.00 „Мадригаль Бура“ драма
Кальда Алета (пресм. з театру); РИМ
17.15 Форт; 17.55 Оповідання; 20.30 Рок.
музика; 21.00 22.00 Іг.-жов. концерт; СО-
ФІЯ 17.30 20.45 Рок. музика; 18.30 Хор.

Середа, 20. квітня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Рок. концерт; 20.00 20.30
концерт; ВІЛГОРОД 20.00 Опера;
Гумор; 21.30 Нар. пісні; БУДАПЕШТ
12.15 17.25 18.30 21.00 Цілий муз.; 18.45
19.15 19.30 20.00 21.00 Опе-
рх. концерт; 19.30 20.00 21.00 Опе-
ра; ВІДЕНЬ 12.00 Конц. і спіл; 22.20
кнелі; 18.00 Молодь ГІЛІАНДЕНДЕР
Рок. концерт; ДАВТІЛІАНДЕНДЕР
18.15 Концерт г.-жов. куратів; 22.20
і марш 21.30 Рок. Баз; КОШНИЦ 14.00
Саломові орх. МІЛІНО 17.15 Форт; 19.40
18.45 Вістки; ПРАГА 11.20 Салом.
Фін. 20.30 21.00 Салом. 22.00 Орх.
Рок. А. 22.45 Тим. музика; ПРАГА
реситали; 20.55 21.00 Вагнер-
18.15 Форт; РАДІО ПАРИ 18.00 Форт; 19.00
Пісні; 19.15 Салом. на мандоліні; 20.30
Камесні; 21.00 22.00 „Клуб оптимістів“
рок. вечер; РАДІО РОМАНІ 19.00 20.00
21.00 22.00 „Парсифаль“ оп. Вагнера; РИМ
17.15 Сиринка; 19.40 Рок. музика; 21.00
22.00 23.00 „Зразкова жінка“ оп. Р.
Штрауса; СОФІЯ 18.30 Рок. музика; 19.30
Камер. музика.

ШНИ „МЯСЛОСОЮЗ“

Львів, 16. квітня 1938 р.

1 кг. масла десерт. блінок без оп. 3.45 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак. 3.60 зол.
молоко 18—19 сот.
(який коп.) 3.00 зол.
Тенденція на масло знизкова. на мо-
локо й ялий сирок.

Зі свіжих лупяників і квітів

Ож Сердешника амальєр і уособлює сер-
це. Магістер Едмунд Говец. Варшава,
Міудова 14. Продажа: Аптика і Дроге-
рії. 472 12-9

Подяка.

Пашисаний комітет буковини економією
в церкві в Тетевинцях пов. Радеків на-
зем громадин пр. кат. села Тетевинц
сплатив давнійсердешнику подяку ВПО-
важливому Пашові Миколі Павликові, арт.
позолотареві в Жовків, вул. Кошівська
101 ч. 1 за тогочасне і сучасне позолотення
іконопису в нашій церкві, таке, що по-
золота після 8 років дові не стратила
вірного на своєму вигляді та світлості.
Цього фактового, сучасного та широго
арт. позолотаря поручаємо всім тим, що
мають щось свідального в працях при
прикрасі нашого святилища.
Тетевинці 3. квітня 1938.

ЗА КОМПЕТ:

о. Іван Купчинський, парох,
Яким Павлюк, Василь Голайчук, Стефан
Левинський. Демко Костюк, провізори.

Конкуре.

Заходом Пов. Союзу Кружків Р. Ш.
в Тернопіль відбувається курс для про-
відників дитячих садків в дніх від 1—31.
травня 1938. Зголошення зі свідоцтвами
матеріальним чи річним найвищої класи
середньої школи та дипломом — 5 зол.,
як оплати за курс приймає канцелярія
Пов. Союзу Кр. Р. Ш., Тернопіль, Мише-
вич 9, І. до 28. квітня 1938 в будні в пе-
редпол. годинах. Якщо не асолосять
15 учасників, курс не відбудеться. 531

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спец. шкіри, венер. недуг і косметика

Д-р. ФІШЕР

б. лікар (асистент) Клінін у Берліні, Пра-
зі, Відні орд. КІЛІНСЬКОГО 3 (напроти
Бід. Каварні) тел. 231-63. 214

Косметичний Інститут і Лібораторія

Д-ра О. тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3. Тел. 205-28.

УСУВАЮ: аномалії дери, зроста-
вання, пігменту, волосся, бляхи,
дубові по шкірі і плями. Масаж
тривале усуваючи морщини, жов-
кві і відморозень власною мето-
дою. Тривале усуваючи оволосі-
ня під пахви, підборозкою. Остат. рум'я-
ні підшкірним запусканням пре-
ки (татування). Урдово зате-
ржені косметичні курси заварю-
ної програми. 1.18

Завед. ДЕНТИСТИЧНЕ

І. Браневський

Львів, ул. АКАДЕМІЧНА 18.

(над крамницею Мусатовця).

Телсф. 237-53. Низькі ціни

ПОРЦЕЛЯНОВІ КОРОНИ.

ОГО ОШЕННЯ.

Коли терпиш — Пил Святосла-
вський Сан Вілла (д-
робний) успішний при болах і ко-
жах печінок, катаракт, болах шлунка
і кишків, нирковому каменю і миг-
ра, невралгічних болах і нервових
корчах і болах голови. Продаж в ап-
теках і дрогеріях. Головний склад:
Варшава, Міудова 14, телефон 5.42.29
Магістер Едмунд Говец. 154

Купуйте тільки знаної доброти

ГОЛЮБСЬКІ ДЕЛІКАТЕСОВІ СИРИ

ЕМЕНТАЛЬСЬКІ ладні в смаку,
ТИЛЬЖИЦЬКІ пікантні в смаку,
КМІНКОВІ служать добром травленню.
САРДЕЛЕВІ побуджують апетит
з назвою „РОТР“, бо це товар позитивний
і дешовий. Вистерігайтеся фальсифі-
катів. Домагайтеся всього, замовляйте
у фірмі „ROTR“, Golub, Romer-
14-19

ПАРАСОЛІ

городські жіночі-
жескі і дитячі та-
же даром з найтравлянім та-
тування і найновішим зоріа — перша
першорядна вироб-
ня парасолі „СІКО“
віддана відомої фірми „СІКЕ“ і „КОРКЕ“
Львів, Леґіонів 29 — в п'яси, вилучити
заран біля „Орбесу“ — всіякі наряди
і покрити зя. о.у.е. прецизійно на місці
задушно. — Увага на алястий адроз
і число док.

Володимир Тріска

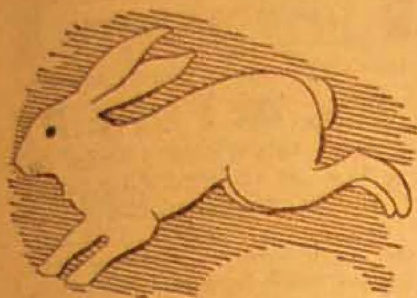
Робітня жіночих костюмів і плащів.
Львів, ГАЛИЦЬКА 3, П. М. 4.
Виконує солідно і дешово.

С. Маріяш

Заведення для сар-
сарсько-механічного
мромислу та вироб-
сіток кожного роду
Львів, ул. ГОРОДЕНЬКА 41. 9-10 Ш. 26-18

Присилайте передплату!

Великдень

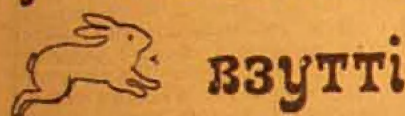

Дуцьокса дитячі. Гарантовані
гумові споды, для найбільших
руйнувань.

Лікерок дитячий. Дуже
вигідний. Шкіряні споды.

у НОВІМ

взутті

Диветина бронзові або
беж. Спеціальна підшва.
Стовпковий обпас.

Шкіряні у колір беж, білім
і гранатові.

Для елегантного пана.
Дуже вигідні у колір брон-
зові і чорні.

ФОРТЕП'ЯНИ, ПІЯНИНА
світової марки

Б. СОММЕРФЕЛЬД
Експорт: до Англії, (Stirling & Sons-London) Америки, Франції, Голландії, Палестини, Швеції, Цейлону і т. д.

вигідно заступити:

С. Новацький
Львів, вул. Пилсудського ч. 17.

Жіночі сукні, шляфроки, дитячі
і студентські убрання і плашки

Львів, Трибунальська ч. 8

Найгарніші глиняні килими власного виробу

поруче фабричний склад

СТ. ГАЛАНА Львів, Сикстуська ч. 20 (ріг Костини)

Низькі ціни. — Продаж за торгівку і на складі. Приймаємо Облігації
Позички Народ та інші вартісні папери.
Спеціальність фірми: підобелічові портіери, кили на стіни і столи.

Український Текстильний Склад

„Manufactura“ Львів, Капітульна Площа 3.

Подасмо до відома наших Величавових Клієнтів, що найновіші весняні
матеріали на мужеські та жіночі одяги маємо вже на складі. Радо теж слу-
жимо інформацією про моду взірці матеріалів, виробів та десенів. 9-15

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

приймає безперервно спис студентів та курсантів на:

1. ВИСОКОШКІЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНО-КООПЕРАТИВНИЙ ВІДДІЛ. 4 роки. Дас всесвітню фахову освіту, необхідну для праці в кооперативних і громадських установах та приватних підприємствах.
  2. ВИСОКА ШКОЛА ПОЛІТИЧНИХ НАУК. 3 роки. Підготує до громадської, політичної та журналістської діяльності.
  3. ВИСОКІ КУРСИ ГРОМАДСЬКОЇ АГРОНОМІЇ. 1 рік. Докладно навчать про форми і методи переведення громадсько-агронічної праці серед українського населення.
  4. ТЕХНІКУМ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ. 2 роки. Дас фахові знання з різних галузей промисловості, що працює на с.-г. сировині.
  5. ВІСНІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА. П'ятеро року. Систематично ознайомлюють про минуле і сучасне України та українського народу. Його культури, мови і підстави матеріального добробуту.
  6. КУРСИ БУХГАЛТЕРІЇ. 1 рік. Підготують книговедів для праці в установах і підприємствах.
  7. КУРСИ МОВ: англійської, німецької та французької. Уможливають опанувати сучасну мову для користування чужоземною літературою і пресою.
  8. КОРОТКОТЕРМІНОВІ КУРСИ: а) Психіатрія, б) Американське промислове психіатрія, в) Садівництво, г) Городництво, ґ) Консервація та перероблення садівництва, д) Городництво, е) Оброблення шкіри, є) Мисловарство, є) Радіотехніка, ж) Фотографія, з) Теорія музики.
- Жадайте проспекти з програмами, правилами вступу і таксами оплат. Виславляються безплатно. На ширшу відповідь приславляють поштову міжнародну марку. Можна замовити також лише самі підручники. Ціна їх виславляється безплатно. Прохання надсилати на адресу: Український Технічно-Господарський Інститут, Pohořady, Zámek, Tschoslovatské.

Ф-ма „Magasin Parisien“ поручає панчохи, рукавички, скарпінки, торбинки, парасолі, кравати та білля мужеське і жіноче в першорядних гатунках
А. БРІКНЕР
Львів, Льва Сап'іги 69. по найнижчих цінах.

НА СВЯТА
Ріжного роду **ОВОЧІ — ЦУКОРКИ** і т. п. у великому виборі поручає по найнижчих цінах
К. БРУННЕР
Львів, Сикстуська 31. Тел. 293-75.

КІР

Львів, Уейського 6
Тел. 280-88.
Станіславів, 3-го Мая 4.
П Л Я Н И
КОШТОРИСИ
Б У Д О В И.

МЕБЛІ ідеальні, спальні, на-
бітки, салони, кльо-
ни, тапчани, матраци і декорації поручає
Віденська виробничо-торгівельна фірма
ІВАН ОРТНЕР

Львів, Сикстуська 41. Тел. 292-75.
403 14-0

ЩОБИ НА СВЯТА ПЕЧИВО ВДАЛОСЯ,
треба закупити в крамницях

Народної Торговлі

муку, цукор, масло, дріжджів — мід май,
гриби, оріхи — родзинки, міддаль, гвоз-
дики, какао — дактилі, ванілію, перці,
аранції, цукату — андруті, отруєння
тісто, порошки й олії — мармелад,
позил, соки, сушені овочі — кава, чо-
коладу, рум, коньяк, вино.

Б Р И Т В И

найліпші, гарантовані, світових
марок продає по найнижчих цінах
сказійно фірма

С. ФЕДЕР

Львів Коперника ч. 15 а
Сикстуська ч. 7
Галицька 18

Мебелі покриття хідники, дивани,
перати, лінолеум
капи і намітки, в найбільшій вибор

ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР

Львів, Асирієв 29, в подвір'ї, тел. 286-38

Жадайте тільки муштарду

„МІКА“

Львів, Городецька 121

Тел. 295-50 9-10

БРАТИ ДМИТЕРКИ

книжки українською мовою, підруч., самост.

Львів, Ринок 43, тел. 272-48

вишукують нові товари до всіх і всіх
місцевостей в краю — дешево, скоро
і солідно. Спеціальні акції для пере-
візкою мебелі, а відокремленою кваліфіка-
цією обслуговують — дитячі гарнітури
600 найкращою доставляють. 7-50

До великодного тіста

Ч А Й

„E. W. I. G.“

УПРИЕМНЮЄ СВЯТА.

ПЕРШОРЯДНИЙ РЕСТОРАН

М. Кузишнина

Перемиськ, пл. На Брамі.
поручає на свята всілякі лікери,
коньяки, вина та інші напінки. Для
прізвиж Вп. Гостей все смачні
сніданки, обіди та вечері.

Ревелційний під оглядом доброти пуд-
дер Я. Б. ШАХА надає цері ідеаль-
ний матовий, свіжий і молодечий вигляд.

МИСТЕЦЬКІ ВЕЛИКОДНІ ЛИС-
ТІВКИ, ОРИГІНАЛЬНІ НОСМАЦЬ-
НІ ПИСАНКИ, ГУЦУЛЬСЬКІ І
ЛЕМКІВСЬКІ РІЗЬБИ

поручає у великому виборі і по
дешевих цінах

Союзний Базар

1476 РУСЬКА 20. 7

ВАШЕ ОЧКО
ГАЛИЦЬКА І РІГ РИНКУ

ФІРМА

Брати Стажевські

Львів Галицька 6

поручають БІЛЛЯ ЖІНОЧЕ, МУ-

ЖЕСЬКЕ І ПОСТІЛЬ. 727 1-8